

LILLEØRN MORTEN

DÅLEHENGGT 37
OSLO 5

Returadresse:
Norsk Sjakkblad
Boks 104 Blindern
OSLO 3

RRA I AB Bates

Frank og Alf: - "ingen drikk kan erstatte melk"!

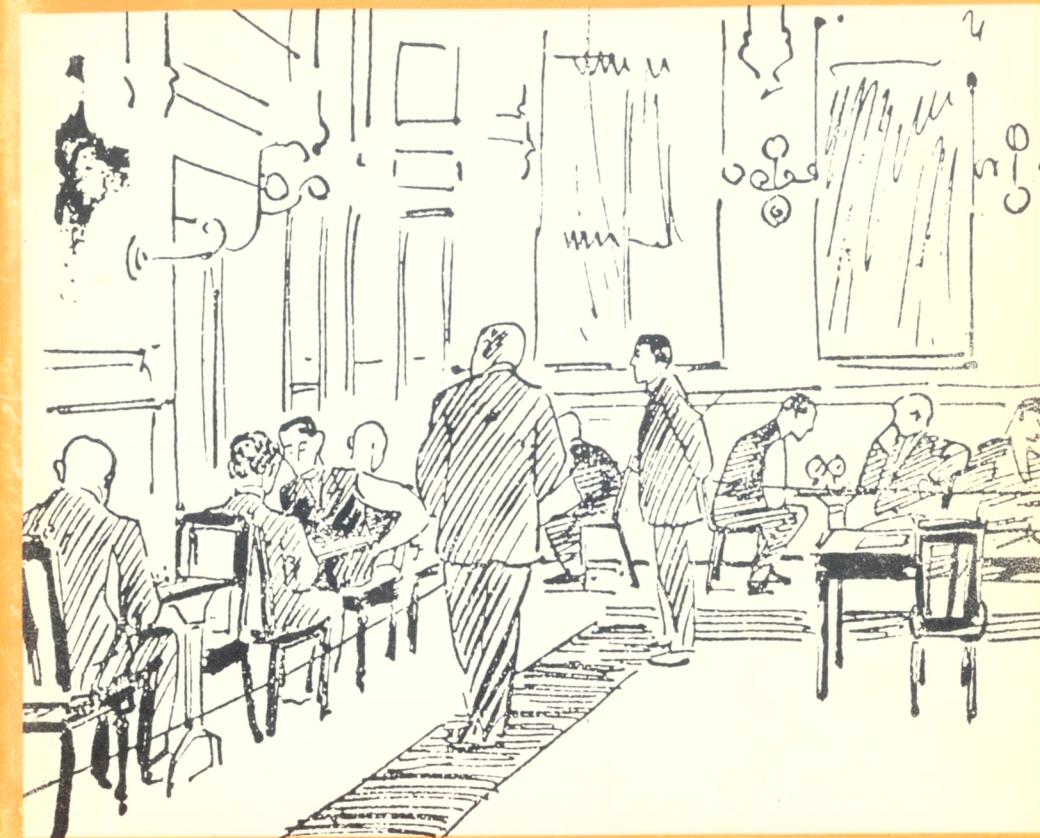
Frank og Alf Hansen - gullguttene i roing - vet hvor viktig det er å bygge formen på et sunt kosthold. Med melk til brødmåltidene utnyttes proteinet i brødet bedre. Melk inneholder dessuten viktige stoffer som vitaminer, kalsium og andre mineraler. Melk er ett av våre mest allsidige sannensatte produkter. Dette er spesielt viktig for enhver idrettsmann som vil holde formen og trenere mot nye mål.

Bare naturen kan lage melk.

NORSK SJAKKBLAD

Juli

1978

4

NORSK SJAKKBLAD

Boks 104 Blindern Oslo 3

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør: Øystein Brekke

Sentralredaksjon:

Johs.R. Kjeken
Tor Arne Hauge

Forretningsfører:
Arnold J. Eikrem

Medarbeidere:

Knut Jørn Helmers
Henning W. Hermansen
Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Svein G. Myreng
Per Ofstad
Eivind Poulsøn
Øystein Sande
Petter Stigard

Medlemsblad for Norges Sjakkforbund.

Abonnementspris for ikke medlemmer: kr. 50 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk Industri a/s, Oslo

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo 1

Tlf. 02/20 29 33

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 8601.2395029

President: Arnold J. Eikrem
Briskebyvn. 48 v.409 Oslo 2
Tlf. 02/56 79 10

Medlemskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt.

Samling i Risør

I ei ukes tid skal store deler av sjakk-Norge samles i sørlandsbyen Risør. Landsturnering, kongress, NM i sjakk 1978. Alt i alt årets store sjakkbegivenhet i Norge.

Turneringene blir sikkert ganske velspilt. Deltagerne er innstilt på 9 runder sjakk. Mange møter godt forberedt til oppgaven.

Men hva med Kongressen, Norges Sjakkforbunds høyeste organ? Er klubbenes representanter også væpnet til tennene med eigne og medlemmenes ideer og synspunkter? Eller har det vært tatt for lettvint på hjemmeforberedelsene?

Enig. Noe av skylda må forbundet selv ta. Papirmølla maler f.eks. ikke fort nok. Men NSF er egentlig ikke annet enn de enkelte medlemmer, klubber og kretser. Man får kanskje ikke noen bedre organisasjon enn man fortjener. Og forbundskontoret får flere henvendelser om ratingtall enn om organisatoriske spørsmål i norsk sjakk...

Vel møtt til NM og kongress. (På kongressen har alle medlemmer møte- og talerett.)

Og god sommer.

INNHOLD

NM for klubblag, finalene	3
NSF's rankingliste pr. 20. juni	6
Med ryggen mot veggen	
Presidenten	9
Reiseinstruktøren	11
Norges Grand Prix 1977/78	12
Mennesker i norsk sjakk	
VI Andreas Gulbrandsen	17
Postsjakk	23
"Problemlisten" inn i NSB	28
Alle gode ting er tre i NNM	29
60 år siden første NM i sjakk	31
Debatt	35
Ratingtall pr. 10/6	36
Hat trick av Helmers?	45
Turneringsinformasjon	46
Ulyssing av Norges Grand Prix 1978/79	46

Glem heller IKKE Skandinavia Grand Prix i Skien 4-9. august!

norgesmesterskapet for klubblag

Heimesiger åt Oslo Schakselskap

Finalen i NM for klubblag, senior og junior, vart arrangert i Oslo Schakselskaps lokaler den 10-11. juni. Norges Sjakkforbund var arrangør med Arnold J. Eikrem som turneringsleiar og med teknisk hjelp frå OSS.

I seniormesterskapen gjekk det som i fotball-VM i Argentina. Heimelaget sigra. Men i lag-NM kunne ikkje eingong den mest sjåvinistiske hollender meine anna enn at det var fortent. Leif Øgaard på fyrste og Ragnar Hoen på andre bord plukka til seg heile 5 poeng og dermed var det meste gjort. Toppscorar Hoen ser ut til å vere i stand til å auke yteevna både hos seg sjølv

og hos lagkameratane når klubba står på spel. OSS tok 7 av 8 poeng den første dagen og dermed var speninga borte, sjølv om dei måtte døyve eit 1½-2½ nederlag mot ASKO I i siste runde.

Såvel ASKO I som Stjernen var noe reduserte. ASKO I måtte gjennomføre utan fyrstebordspelaren Sverre Heim, og Helmers (Stjernen) var bortreist og nådde ikkje attende før til siste rund. I kampanget om andreplassen vann ASKO I trass i 1-3 nederlag mot Stjernen. Om det ikkje var fleire lag med? Jau, ASKO III var med dei og. Resultatinteresserte kan studere tabellen.

Vi har ikkje hatt tid til nok fingransking, men vårt inntrykk er at partikvaliteten i denne finalen var heller ring. Eit par knusande angrep frå siste runde må likevel karakteri-

		Oslo Schakselskap	1½	3½	3½	8½
1	Leif Øgaard IM		½	1	½	2 (3)
	Ragnar Hoen		1	1	1	3 (3)
	Arne Vinje Gulbrandsen		0	1		1 (2)
	Bjørn Tiller				1	1 (1)
	Ole Chr Moen		0	½		½ (2)
	Aleks Semakoff				1	1 (1)
	Akademisk Sjakkklubb I	2½		1	3½	7
2	Sverre Heim					
	Jarl Henning Ulrichsen	½		½	1	2 (3)
	Einar Hatlebakk	0		½	1	½ (3)
	Tor Kristiansen	1		0	½	½ (3)
	Arne Schjønsby	1		0	1	2 (3)
	Sjakkklubben Stjernen, Oslo	½	3		2½	6
3	Knut Jørn Helmers (IM)				1	1 (1)
	Thomas Heiberg	0	½		1	½ (3)
	Svein Berg	0	½		0	½ (3)
	Lars Kjølberg	0	1		½	½ (3)
	Odd Flater	½	1			½ (2)
	Akademisk Sjakkklubb III	½	½	1½		2½
4	Tor Arne Hauge	½	0	0		½ (3)
	Øystein Brekke	0	0			0 (2)
	Arnold Mundal	0		0		0 (2)
	Johs R Kjeken	0	½			½ (2)
	Henning Wadd Hermansen		0	1		1 (2)
	Robert Vaagan			½		½ (1)

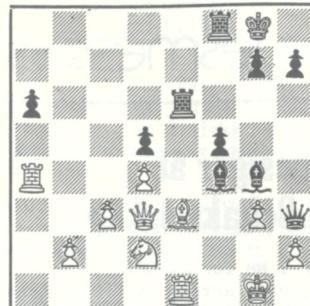
serast som "godbitar". Sjå her:

Hvit: Einar Hatlebakk, ASKO
 Svart: Ragnar Hoen, OSS
 SPANSK (Marshall)
 1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 Sf6 5
 0-0 b5 6 Lb3 Le7 7 Tel 0-0 8 c3 d5

Marshalltrekket. Ideen bak bondeofferten er at svart hurtig skal få et visst initiativ på kongefløyen. Først spilt i 1918 i partiet Capablanca-Marshall. 9 exd5 Sxd5 10 Sxe5 Sxe5 11 Txe5 c6 Anses som hovedvarianten. Tidligere, på 50 og 60 tallet spilte man 11 - Sf6. Russerne har lansert et nytt trekk i varianten, 11 - Lb7, men ettersom trekket er lite utanalsert bør man holde seg til det vanlige. 12 d4 Bobby Fischer har funnet et nytt trekk også i Marshall, 12 g2-g3. Hensikten ifølge Fischer er at når svarts plan er å få damen til h4, bør dette avverges først som sist. 12 - Ld6 13 Tel Dh4 14 g3 Dh3 15 Le3 Lg4 16 Dd3 Tae8 17 Sd2 Te6! Her spiller svart vanligvis enten Kh8 eller f7-f5. Teksttrekket er mer elastisk i og med at det gir større muligheter for kongeangrep etter tårndobling i e-linja. 18 a4 bxa4! Det beste ifølge Mikhael Taij. Teorien anbefaler Dh5. 19 Lxd5 cxd5 20 Txa4? Tapstrekket. Hatlebakk burde ha gjort forsvarstrekket 20 Df1 før han slår igjen på a4. 20 - f5!! Bondefremstøtet i f-linja straffer omgående hvits siste trekk, da tåret på el ved et eventuelt fremstøtet til f4 blir stående ugardert. Hvis 21 Teal, vil likevel bondefremstøtet f5-f4 komme, og ettersom dama står på 3-raden oppstår det en binding der materiell vil gåapt. 21 f4? En feil i tapt stilling. Han burde forsøkt 21 Df1. F.eks. A: 21 - f4 22 Dxh3 Lxh3 23 gxf4 Tg6+ 24 Khl Lg2+ 25 Kgl Le4+ 26 Kf1 Ld3+ 27 Te2 Lxf4 og hvits stilling kan ikke reddes. B: 21 - f4 22 Lxf4 Dxf1 23 Txfl (om Kxf1 så Lh3+) Lxf4 24 gxf4 Lh3 25 Tf1 Te2 26 Sf1 Txfl 27 Txa6 Texf2 28 Sg3 h5 og vinner. 21-Lxf4

SE DIAGRAM

22 Lf2 på 22 gxf4 kommer 22 - Tg6 og det er slutt. 22 - Txel+ 23 Lxel Te8 24 Df1 Her finnes det ingen redning for hvit. Om 24 Lf2 Lxd2 25 Dxd2 så Lf3 (truer matt), og uansett om løperen på f2 går til el eller e3 så blir den spist. 24 - Le3+ 25 Khl Dxfl+ 0 - 1 Kommentarer: R.Hoen

Er Gulbrandsen iferd med å etablere ein tradisjon? I år liksom i fjor hadde han kvit i partiet mot ASKO I, og fekk Volga/Benkø-gambit mot seg. I fjor møtte han Harestad (sjå NSB nr. 3 1977), i år var det "Skapsen" som stod for føringa av dei svarte brikkene. Partiet vart også i år verdt å spele gjennom.

Kvit: Arne V. Gulbrandsen
 Svart: Tor Kristiansen

VOLGA/BENKØ-GAMBIT

1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 bxa6 Lxa6 6 Sc3 g6 7 e4 Lxf1 8 Kxf1 d6 9 Sf3 Lg7 10 g3 0-0 11 Kg2 Sbd7 12 Dc2 Db6 13 Tb1 e6 14 dxe6 fxe6 15 h3 d5 16 Tel Dc6 17 a3 Sh5 18 Sg5 d4 19 Sa2 Se5 20 f4 h6 21 Sf3 Sxf3 22 Kxf3 e5 23 Dc4+ Kh7 24 Dd5 Dc8 25 Kg2 exf4 26 gxf4 Txf4 27 Ld2 Th4 28 Th1 Db8 29 Tg1 Dg3+ 30 Kf1 Tf8+ 0 - 1

Juniorfinalen

Den første juniormeisterskapen for klubblag vart spennande. Forhåndsfavritten Hinna drog sigeren i land, men både Langesund og Moss var med i toppstriden nær sagt inn til siste trekk var gjort. Svein Michelsen la grunnlaget for sigeren ved å ta 2½ av 3 på første bord, og resten av laget fylgte godt opp. Dei kunne kyre heimatt sunn dag kveld med berre ein null i protokollen, så det var eit jamt og godt lag som fekk fyrste NM-tittelen for juniorlag. Dei hadde tydelegvis gått inn for oppgåva og kjempa godt. Det avgjerande slaget stod kanskje i fyrtse runde, da Hinna vann 3-1 over Moss. Hadde resultatet her blitt 2-2, ville dei faktisk ha bytta plass på tabellen. Når så Langesund plasserte seg

	Hinna Sjakkklubb	2	3	3	8
1	Svein Michelsen Arlind Lauvsnes Arve Kopperdal Kåre Storhaug Jon Arne Rørosgaard Øyvind Michelsen	1 ½ ½ 0	1 ½ ½ 1	½ ½ 1 1	2½ (3) 2 (3) 1½ (3) (2) (1)
2	Langesund Sjakkklubb	2	3	2	7
	Dag H Sødtholt Dag Lauvås Jens Rune Dørdal Thor Salen	0 ½ ½ 1	½ 1 ½ 0	1 ½ 1½ (3) 2 (3)	
3	Moss Schakkklub	1	2	3½	6½
	Petter Haugli Vidar Ingebretsen Øyvin Jensen Geir Meum Olsen	0 ½ ½ 0	½ 0 ½ 1	1 ½ 2 (3) 1½ (3)	
4	Asker Schakklub	1	1	½	2½
	Jørjan Jansson Erik Austreng Per Ødegaard Peder Morset Jon Martin Østby	½ 0 ½ 0	0 0 0 ½	½ (3) ½ (3) 1 (3) ½ (3)	

mellom dei, skjønar ein kor jamt det var. Asker vart liksom ASKO III i se- nior, tilvist statistplass. Vonaleg kjem dei sterkare att seinare (dei og). jrk.

Redaksjonen fant en rekke av juniorpartiene avskriftsvennlige. Ingen lange og tunge tårnsluttpill. Derimot:

1. runde.

Hvit: Dag Sødtholt, Langesund
 Svart: Jørjan Jansson, Asker

ENGELSK

1 c4 Sf6 2 Sc3 d6 3 g3 g6 4 Lg2 Lg7 5 Sf3 e5 6 d3 0-0 7 0-0 c6 8 Tb1 Sh5 9 b4 f5 10 Dc2 h6 11 Sd2 Le6 12 b5 Dd7 13 a4 d5 14 La3 Tf7 15 bxc6 bxc6 16 cxd5 cxd5 17 Sc4 Dd8 18 Sd6 Tc7 19 Dd2 e4 20 Scb5 Tc6 21 dxe4 dxe4 22 Sxe4 1 - 0

Hvit: Svein Michelsen

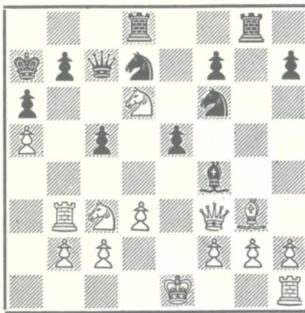
Svart: Petter Haugli

SICILIANSK (Rubinsteinvariante)

1 e4 c5 2 Sf3 Sf6 3 Sc3 Styrer unna den aggressive fortsettelsen 3 e5 Sd5 4 Sc3 e6 5 Sxd5 exd5 6 d4 Sc6!? hvor svart påtar seg store posisjonelle svekkelsear for å organisere et angrep mot den hvite kongestillingen. 3 - d5 3 - d6?! 4 e5! er fordelaktig for

hvit. 4 exd5 Sxd5 5 Lb5+ Ld7 6 Se5! Utviklingsforsprangen må utnyttes med en gang. Ellers utlikner svart i ro og mak. 6 - Sf6! 6 - Lxb5 er muligens spillbart. Den kritiske varianten er 7 Df3! Sf6 (7 - f6?! 8 Sxb5 fxe5 9 Dxd5!?) 8 Dxb7 Sbd7 9 Dxb5 Tb8 og svart har muligens en smule kompenasjon. 7 Df3 Dc7 8 Lxd7+. Det er viktig at den svarte springer på b8 ikke kommer til c6. På d7 står den passiv og forstyrrer den svarte utviklingen. 8 - Sbxd7 Tvuget. 9 Sc4! Hvit truer nå med å starte et trykkspill med planen d3 og Lf4 som vil bli svært pinlig for svart. Dama har ikke noe godt felt. 9 - a6? Imidlertid har svart et fantastisk svar, nemlig 9 - Sb8!!, hvoretter stillingen er utliknet. Nå får han ikke tid til den manøvren. 10 d3 0-0 Dristig, men det var vanskelig å finne tilfredsstillende alternativer. 11 a4 g5?! Fortvilelse! 11 - e5 er selvagt bedre, men svart er totalt uten motspill. Haugli forsøker derfor å skaffe seg litt luft på bekostning av en bonde framfor å bli langsomt kvalt. 12 Lxg5 Tg8 13 Lf4 e5 14 Lg3 Lh6 Svart har fått noen tempo for bonden, og problembarnet Lf8 er kommet ut i friluft, men brikkene samarbeider ikke. 15 a5! Truer 16 Sb6+ Sxb6 17 Dxf6! med offisersvinst. 15 - Kb8 16

Ta3 Angrepet forsterkes. 16 - Lf4 17
Tb3 Ka7? 18 Sd6!

Med truselen Txb7+ og Sb5+, begge tilfeller med dronningtap. 1 - 0

Kommentarer: S. Michelsen.

Hvit: Arve Kopperdal, Hinna
Svart: Øyvin Jensen, Moss
RETI/LARSEN/DRONNINGGAMBIT
1 Sf3 Sf6 2 b3 c5 3 Lb2 d5 4 e3 Sc6 5
d4 e6 6 Le2 Le7 7 0-0 0-0 8 a3 b6 9 c4
Lb7 10 Sc3 cxd4 11 exd4 Tc8 12 Tc1 13
Se5 Sc6 14 Sb5 a6 15 Sxc6 Txc6 16 Sc3
Tc7 17 Sa4 Sd7 18 Ld3 Lf6 19 De2 Da8
20 f3 Tfc8 21 cxd5 Txcl 22 Lxcl Lxd4+
23 Le3 Lxe3 24 Dxe3 Lxd5 25 Sxb6 Sxb6
26 Dxb6 Tb8 27 Dxa6 Dxa6 28 Lxa6 Txb3
29 a4 Ta3 30 Lb5 h5 ½ - ½

2. runde.

Hvit: Thor Salen, Langesund
Svart: Kåre Storhaug, Hinna

CARO-KANN

1 e4 c6 2 d4 d5 3 Sc3 dxe4 4 f3 e5 5
fxe4 exd4 6 Sce2 Dh4+ 7 Sg3 Ld6 8 Sf6
Lg4 9 Dxd4 Lxe2 10 Dxd6 Lg4 11 Lc4 De7
12 Dd4 Sf6 13 0-0 Sbd7 14 Lg5 c5 15
Dc3 0-0 16 Tael De8 17 e5 Sh5 18 Sxh5
Lxh5 19 e6 fxe6 20 Txe6 Txf1+ 21 Kxf1
Df7+ 22 Tf6 gxf6 23 Lxf7+ Kxf7 24 Dd3
fxg5 25 Dxd7+ Kg6 26 g4 1 - 0

3. runde.

Hvit: Vidar Ingebretsen, Moss
Svart: Dag Lauvås, Langesund

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6
5 Sc3 a6 6 a4 b6 7 Le2 Lb7 8 f3 e6 9
0-0 Sbd7 10 Le3 d5 11 cxd5 Sxd5 12 Sx
d5 Lxd5 13 Del Ld6 14 Td1 Dc7 15 Dh4
Sf6 16 Kh1 0-0 17 g4 Lf4 18 g5 Lxe3 19
Sxf6 g6 20 Tfg1 De5 21 Tg2 h6 22 c4
Lb7 23 Sc2 Lg5 24 Df2 Dxb2 25 Se1 Tad8
26 Sd3 Dd4 27 Df1 Dxf6 28 Tb1 Txd3 29
Lxd3 Lxf5 0 - 1

NSF's RANKING pr. 20/6

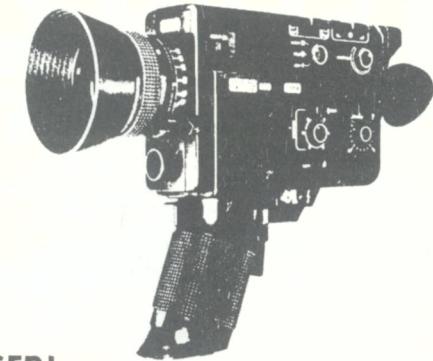
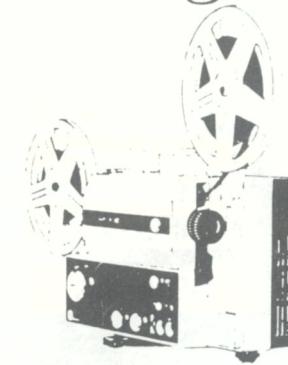
1 Knut J Helmers	Stjernen
2 Leif Øgaard	OSS
3 Terje Wibe	Nordstrand
4 Svein Johannessen	Fischer
5 Ragnar Hoen	OSS
6 Eivind Poulsøn	Volda
7 Arne V Gulbrandsen	OSS
8 Sverre Heim	ASKO
9 Bjørn Tiller	OSS
10 Erling Kristiansen	OSS
11 Jarl H Ulrichsen	ASKO
12 Morten Trolldal	Skien
13 Einar Hatlebakk	ASKO
14 Øystein Sande	Bergens
15 Daan de Lange	Hamar
16 Magne Følling	Bergens
17 Gunnar Johnsen	Tromsø
18 Svein Berg	Stjernen
19 Michael Wiedenkeller	Elverum
20 Per Ofstad	Fr. stad
21 Tor Kristiansen	ASKO
22 Thomas Heiberg	Stjernen
23 Erling Iversland	Bergens
24 Stein Jensen	Harstad
25 Helge Gundersen	Bergens
26 Dag Orseth	Bergens
27 Ole Chr Moen	OSS
28 Arne Schjønsby	ASKO
29 Thor Geir Harestad	ASKO
30 Øystein Hjertenes	Florø

NSF's RANKINGLISTE FOR JUNIORER

1 Bjørn Tiller	OSS
2 Morten Trolldal	Skien
3 Michael Wiedenkeller	Elverum
4 Svein Michelsen	Hinna
5 Petter Haugli	Moss
6 Pål-Ole Liabøtrø	Tønsberg
7 Johan Berg	Namsos
8 Arild Lauvås	Hinna
9 Henning Egede-Nissen	Stjernen
10 Svein Rishovd	ASKO
11 Morten Groth	Harstad
12 Lars Eckhardt	Nordstrand
13 Arve Kopperdal	Hinna
14 Jon Olav Fivelstad	Volda
15 Petter Stigarsen	Stjernen
16 Dag Lauvås	Langesund

Tenk deg om før neste trekk

SKYT DINE MOTIVER MED
EUMIG 880 PMA!

VIS DINE BLINKSKUDD
MED EN EUMIG LYDFREMVISER!

eumig

lorentz larsens eftf.

Kongensgt. 3-5 · Skien · Tlf. 23 788

1000 gode, rimelige senger venter Dem.

Vakker beliggenhet, hyggelige restauranter.

Store, avgiftsfri parkeringsplasser.

Bank, postkontor, souvenirer.

SESONG: 1. JUNI–1. SEPTEMBER.

PANORAMA
sommerhotel oslo

Telefon (02) 23 05 86 – Telex 18 432

Sognsveien 218, Oslo 8.

NESTE.....

KURS
SYMPOSIUM
KONGRESS

PERS HOTELL

3550 GOL
Tlf. 067/76 100-500

LA FAGFOLK TA ANSVARET

360 SENGER

Nå gir Kreditkassen deg 70% økning av pengene dine på 6 år

K-Sparebrevet. Det koster kr. 586,- idag – på 6 år stiger det i verdi til kr. 1.000,-!

KREDITKASSEN
-bank for folk flest

ryggen mot veggen

PRESIDENTEN

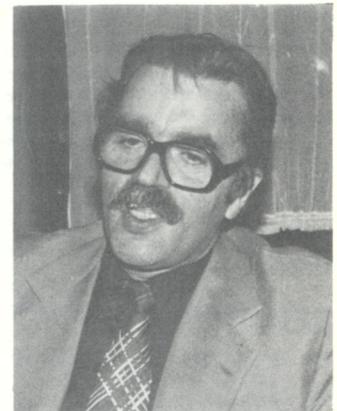
To temmelig sentrale personer i norsk sjakk, NSF's president Arnold Johan Eikrem og NSFU's reiseinstruktør Hennig Wadd Hermansen, måtte for et år siden besvare noen spørsmål fra og i NSB. Forleden dag var vi på plass igjen.

Først ringer vi på hos Eikrem i Briskebyveien 48. Etter å ha fått servert 1) enda noen utmerkede grunner for at Fridrik Olafrsson bør bli, og ikke minst kommer til å bli, FIDE-president og 2) en velvalgt drink, sitter man dypt i sine stoler og kan overgå til dagens hovedrett.

Jeg ser årsberetningen er underveis. Er du fornøyd med med siste driftsår slik det har vært?

Man kan si det på den måten at årsberetningen er svært fyldig, vitner om en meget stor aktivitet, og hvis man sammenligner med tidligere år, er jo aktiviteten stigende. Spesielt fremgår det av regnskapet, som viser et overskudd på over 30.000. Norges Sjakkforbund er i ferd med å bli en betydelig forretning. Med det budsjettet man har lagt opp til neste år, er det ikke langt fra at man vil få en omsetning på henimot en million. Da ser man bort ifra Sjakkutsalgets omsetning og selvfølgelig fra Norges Sjakkforbunds Ungdoms. Når du spurte meg om jeg var fornøyd med 1977/78, så må jeg si nei, og grunnen er at man ikke i den grad man hadde tenkt og ønsket, har fått fulgt opp de intensjonene man fremla ifjor. Men det er også visse grunner for at man ikke har kunnet følge opp. Det er jo først, eller sammenfallende, at man fra 31. desember ikke lenger hadde kontoret i Trondheim og samtidig da også min egen langvarige sykdom. Nu har det vel ikke vært så merkbart for klubber og kretser og, mer eller mindre, utenom den sentrale administrasjonen. Men det har jo bydd på ganske store problemer, og man har da også trukket store veksler på kontoret i Brogaten 15, i "norsk

sjakk", og jeg er meget glad og takknemlig for det store arbeide som en rekke av de personene har utført, sånn at vi har kommet noenlunde over det hele. Nu er det jo temmelig klart at på bakgrunn av de intensionene man

hadde ifjor og som skal viderefølges i år, og med den store forretningsmessige drift, så må man utbygge administrasjonen og kontoret. Sentralstyret har i årsberetningen lagt frem ganske klare retningslinjer for å overvinne dette, og med det nøkterne budsjettet som er lagt opp, skulle det kunne gjennomføres.

Det virker som det er enighet om lønnet arbeidskraft i sentraladministrasjonen. Men hvordan er situasjonen i øyeblikket, og hvordan blir det konkrete opplegget?

Det sentralstyret har gått inn for, er at man får en deltidsstilling på kontoret for å ta seg av forbundets kontorutiner, ved siden av at man knytter til seg "spesialister" som får godtgjørelse for det arbeidet som utføres. Dessuten at man øker honorarene til redaksjonen i Norsk Sjakkblad, slik at man muliggjør at bladet kan holde sin høye standard og komme ut regelmessig. Dette skulle det være rom for innenfor budsjettet.

Når det gjelder medlemsmassen, er det interessant at det er dokumentert stor gjennomtrekk. Har sentralstyret noe mottrekk når det gjelder akkurat det?

Det må jo i første omgang tas opp i klubben, men det er temmelig klart at det må finnes nye veier når det gjelder PR-tiltak. Noe vi må beskjefte oss ganske intenst i kommende periode, er å få flere medlemmer inn i forbundet, for interessen er jo til stede. Dessuten må det drives et aktivt arbeid for å få stiftet klubber rundt omkring, eller få de sjakkklubbene som allerede er igang, men lever i det "skjulte", inn i forbundet.

Mistenker du mange klubber for å drive svindel med medlemstall og contingent? Det var jo et meget sterkt uttrykk. Jeg vil ikke benekte at det er en rekke medlemmer rundt om i klubben som ikke er innmeldt i klubben. En del klubber regner med "passive" medlemmer, og lar i enkelte tilfeller sine medlemmer stå fritt om de vil gå inn i forbundet eller ikke. Men i henhold til lovene er det jo 100% organisasjonsplikt. Har sentralstyret noen spesielle planer for det nye året i tilfelle gjenvallg?

Man kan si det på den måten at man fortsatt må øke aktiviteten, men man har vel også nådd et metningspunkt når det gjelder internasjonale arrangement i Norge, at man ikke utvider, men kan skje heller begrenser, men det er også avhengig av om en rekke klubber rundt om i landet er interessert. Da vil forbundet eventuelt støtte opp. Bl.a. vil Tromsø avholde en internasjonal turnering i slutten av august, som kobles sammen med deltagelsene i Skien og på Gausdal. Videre har man planer om å intensivere juniorvirksomheten på en rekke felter, og da i samarbeid med Norges Sjakkforbunds Ungdom.

Blir det en spennende kongress i Risør?

Ja, det bør det jo bli, for det er en hel rekke vesentlige saker som skal opp til behandling. Bl.a. er den interessant, loven om voksenopplæring og kulturmeldingen fra regjeringen. Den åpner jo da meget vide perspektiver for norsk sjakkliv.

Når det gjelder norgesmesterskapet for klubblag, har det tildels vært rettet kritikk mot opplegget. Man etterlyser kanskje noe nytt. Kommer dette opp på kongressen, og hva er presidentens mening om saken?

Kritikken kan være berettiget, spesielt fordi man kom sent igang, av nevnte grunner. Sentralstyret ba i sin tid

klubbene om uttalelse, på hvilken måte NM for klubblag skulle arrangeres, men reaksjonene på det punktet var jo meget sparsomme. Det vil bli interessant å gjøre de forskjellige klubber og distrikters mening uttrykt på kongressen. Hvordan det skal arrangeres i fremtiden, er et åpent spørsmål. Det hadde jo vært interessant å få til en landsserie, men det er vel foreløpig i det blå å få den i virkelig omfang. Man kan bare henvisse til hvor mange år det gikk før Norges Fotballforbund fikk med hele landet i en storserie. Det opplegget som Førland skisserte i leserinlegg i forrige sjakkblad, kan det være en mulighet?

Ja, man må vel i det hele tatt bygge på kretsrepresentasjon, ved at svakere og fjerntliggende kretser spiller kvalifisering og at man kommer frem til en finale, eventuelt at man i østlandsområdet legger opp til en serie. Når det gjelder de enkelte kretser, begynner man nå å nærme seg 100% virksomhet?

Hvis man er snill, kan man si at man nærmer seg. Men der er et av smertebarnene innen vår organisasjon. Men en rekke kretsopplegg er meget gode, og jeg vil fremheve først og fremst Nordland Sjakkregion som et mønster til etterfølgelse, under Ivar Brede Lies ledelse.

Hva med forholdet mellom fylkesregionene i nord og Nord-Norges Sjakkforbund?

Der må man så snart som mulig komme til en oppklaring av forholdet, slik at det kan bli inn i en organisatorisk helhet.

Det er din mening at det for framtida er regionene som skal være kretser i landssammenheng?

Det er vel det naturlige, men slik som forholdene har vært og er, så bør man vel også fortsatt finne en status for Nord-Norges Sjakkforbund. Det er bl.a. de som tar seg av arrangementet av det årlige nordnorske mesterskap.

Et ønske for Norges Sjakkforbunds neste driftsår?

Det er flere. Man burde få flere medlemmer inn i forbundet, flere klubber, større aktivitet og i det hele større sjakkinteresse. Jeg tror også personlig at den forestående VM-matchen på Filippinene mellom Karpov og Kortchnoi vil bli en god og mektig propaganda for sjakk.

Lykke til.

REISEINSTRUKTØREN

Norges Sjakkforbunds Ungdom har det siste året som kjent hatt statstilskudd til heltidsansatt reiseinstruktør. Men Henning Wadd Hermansen (26) har nå sagt opp jobben med virkning fra 1. august. NSFU har fra dette tidspunktet ansatt Bo Olsson (21) fra Namsos, som også har bodd Bergen og Oslo, bl.a. arbeidet en del på norsk sjaks felleskontorer i Brugata 15, Oslo allerst.

Vi får audiens hos den avtroppende instruktør m.m. for å høre om hans erfaringer fra arbeidet med norsk skole- og ungdomssjakk. Men aller først:

Hvorfor gir du deg alt etter 15 måneder som reiseinstruktør?

Må slippe til nye folk. Nye ideer, dynamikk, unngå forgubbing i organisasjonen.

I NSB-intervju for et år siden konstaterte du at en reiseinstruktørs oppgave i første rekke er å knytte organisasjonen sammen. Hvordan har dette lykkes?

Nei, det må andre svare på. Det er de svakeste leddene det kommer an på, og hvilken kontakt de føler.

Hvordan har arbeidet vært i forhold til forventet? Hva har vært hverdagsproblemet?

Du kan kanskje si at jeg har fungert mest som en sekretær for NSF og NSFU. Mye kontorarbeid. Så kunne man kanskje

vente at "arbeidsgiveren" hadde flere ideer til virksomheten. Nå har det hele vært mer tilfeldig. Men du har vel også reist en del? Jeg har hatt det antall reisedager jeg skal, men mye av dette som turneringsleder forskjellige steder. Hvor har du vært, eller - hvor har du ikke vært?

Jeg har jo vært fra Kristiansand i sør til Kautokeino i nord, og en rekke steder imellom. Men det har ikke vært tid eller kapasitet til å forberede reisevirksomheten skikkelig. Reisene har vært i forbindelse med konkrete begivenheter. Reiseinstruktøren nå få bedre tid til å forberede reisingen. Ser du lyst på framtida til NSFU?

Pengene strømmer inn, og det vil de fortsette med hvis vi sørger for skikkelig registrering. Man må også se optimistisk på framtida så lenge folk er villig til å jobbe med skolesjakk og ta tillitsverv. Ungdomskonsulentene er folk som har sagt seg villig til å drive arbeidet. Stor forskjell på dette og mange klubbfomenn f.eks. som tar jobben som en plikt.

Noe spesielt positivt i bildet?

Jeg synes vi må ha lov til å vente oss litt av ungdomskonferansene nå i sommer. Meget viktig at ungdomskonsulentene får utveksle erfaringer. Hvordan kan interesserte komme igang med skolesjakk på steder hvor slikt ikke finnes?

Ved å henvende seg til NSFU kan man få ideer og instruksjonsmateriell. Deretter gjelder det å kontakte den enkelte skolestyrer, som også disponerer over penger til fritidsaktiviteter. Eller man kan forsøke å få inn sjakk som valgfag i skoletida.

Egne sjakkplaner for neste år? Hvordan kan dine viktige erfaringer komme norsk sjakk til gode framover?

Jeg er glad for å slippe ansvarsforholdet. Kanskje bedre å ha det som hobby likevel, jobbe med sjakk når man har lyst, istedenfor hver dag. Men det er vel forsiktig klart at jeg kommer til å pusle med "Førsteraden", kanskje også noen andre publikasjoner, hvis det kommer på tale.

Vi kommer altså fortsatt til å se deg på kontoret?

Ja, men ikke så tidlig på dagen.

NORGES GRAND PRIX 1977/78

Grand Prix en suksess

Norges Grand Prix 1977/78 er ferdig-spilt. Allerede etter Det åpne NM var det klart at ingen kunne true Øgaards sammenlagtseier. Helmers' 2. plass var like klar etter seier i "finalen" på Gjøvik. Blant de ti beste er Rolf H. Kvassheim den eneste som ikke tilhører elite/kandidatskillet. Ikke desto mindre var han nære på å ta 3. plassen. Ellers preges resultatlista av at mange har en 1. plass og ikke noe annet. Videre merker en seg et markert innslag av spillere fra Oslo Schaksel-

Sett fra NSF's synspunkt må en karakterisere opplegget som en suksess. Økonomisk var det riktig nok et underskudsforetagende, men en markert økning i aktivitet er pengene verd. Tilsammen var det approbert 19 turneringer spredd over hele norgeskartet.

17 av disse var weekend-turneringer med 6 runder Monrad, 40 trekk på 1½ time osv. Dette er et turneringsalternativ som forsøker å kombinere seriøs betenkningstid med hurtig arrangementsavvikling. Et alternativ som ser ut til å være kommet for å bli.

Alt i alt var det noe over 800 starter i NGP 1977/78. Utlysing av et tilsvarende opplegg for neste år finnes side 46 i dette nummer. Kast deg inn i Grand Prix-karusellen du også!

1	Leif Øgaard, OSS	86	(25-15-15-15-11+5)
2	Knut J. Helmers, Stjernen	61	(15-15-15-8-8)
3	Aleks Semakoff, OSS	44	(11-11-11-6-5)
4	Rolf H. Kvassheim, Ski	42	(15-11-6-5-5)
5	Jarl H. Ulrichsen, ASKO	26	(15-11)
6	Erling Kristiansen, OSS	26	(11-8+7)
7	Ole Chr. Moen, OSS	20	(15-5)
8	Krzysztof Pytel, Polen	20	(20)
9	Bjørn Hegghem, OSS	18	(8-5-3-2)
10	Harry Schyssler, Sverige	17	(17)

11 Morten Trolldal, Skien 16 12-19 Per Ofstad, Fredrikstad, Peter Ilyes, OSS, Øystein Selnes, Jarl, Hans P. Opdahl, Surnadal, Alf Øverås, Kongsberg og Våpenfabrikken, Stein Jensen, Harstad, Håkon Eiken, Bergen og Svein Michelsen, Hinna 15 20 Steinar Lindblom, OSS 15 21 Roland Ekström, Sverige 15 22 Tor Egil Førland, ASKO 14 23 Hans Beijar, Sverige 14 24 Thor Støre, OSS 13 25 Zbigniew Doda, Polen 13

(Ved lik poengsum avgjør etter reglene høyeste plassering.)

MOSS GRAND PRIX

12-14/5

1	Knut J. Helmers	Stjernen	2414	+54	+25	+16	+6	=2	+4	5½	21,0
2	Mats Orndahl	Sverige	2097	+8	+18	+5	+11	=1	=6	5	22,5
3	Tore Jan Nilsen	OSS		+20	=5	=7	+19	+15	+17	5	19,0
4	Petter Haugli	Moss	2140	+33	+26	+15	+24	+7	-1	5	19,0
5	Aleks Semakoff	OSS	2193	+46	=3	-2	+10	+14	+18	4½	21,5
6	Åke Boman	Sverige	2123	+44	+27	+19	-1	+24	=2	4½	20,5
7	Svein Åge Johansen	Narvik	2109	+28	+11	=3	+16	-4	=10	4	21,5
8	Kjell Andersen	Halden	1674	-2	+55	+13	=26	=12	+25	4	19,0
9	Rolf Kvassheim	Ski	1992	+30	+45	-6	+21	=17	=15	4	18,0
10	Tom Zakariassen	Fredrikstad	1962	=17	+48	+22	-5	+37	=7	4	18,0

11 J.A.Bjørgvik Moss 4 12 A.Gulbrandsen Moss 4 13 J.Hanssen Moss 4 14 F.Ellingen Moss 4 x) 16 T.Støre OSS 3½ 17 S.Lindblom OSS 3½ 18 L.Onstad Moss 3½ 19 B.Nord-

by Fredrikstad 3½ 20 G.M.Olsen Moss 3½ 21 J.Szalai ASKO 3½ 22 S.Nordal Sjakkameratene 3½ 23 K.Rörquist Sverige 3½ 24 A.Lauvsnes Hinna 3 25 J.Jansson Asker 3 26 V.Ingebretsen Moss 3 27 J.Ludvigsen Fredrikstad 3 28 S.Florelius Sjakkameratene 3 29 P.Johansen Moss 3 30 G.Afdal Rallestad 3 31 D.Bendixen Moss 3 32 L.Czilling Moss 3 33 E.Høidal Rakkestad 2½ 34 R.Kvassheim Ski 2½ 35 F.Henriksen Fnatt 2½ 36 O.Nordheim Moss 2½ 37 O.Ristesund OSS 2½ 38 R.Tangen Sarpsborg 2½ 39 O.Ander sen IØSS 2½ 40 F.Johansen Halden 2½ 41 S.Andersen Horten 2½ 42 B.A.Troelsen Moss 2½ 43 P.Gren Sverige 2 44 J.Svenske OSS 2 45 G.Bue Tønsberg 2 46 H.Aukrust Ski 2 47 O.J.Skj Asker 2 48 K.E.Johansen Moss 2 49 K.Troelsen Moss 2 50 K.Johansen Moss 2 51 H.I.Kongevold Moss 1½ 52 B.Kraft Moss 1½ 53 K.Bendixen Moss 1½ 54 K.S.Thoreby Rennesøy 1 55 V.Rebo Moss 1 56 K.E.Foss Moss 1 x) 15 G.Lindgård Ski 3½

Moss Schakklubs jubileumsturnering fikk samtidig både sterkt og bred deltagelse, også fra Sverige. Vår nybakte IM Helmers viste utmerket spill, men da den unge svensken Mats Örndahl med både hell og dyktighet berget remis i et vanskelig sluttspill, holdt spningen seg til siste runde. Hjemmefavoritten Petter Haugli (19) startet nemlig som en tornado og vant fem strake, så Helmers måtte vinne...

Hvit: Helmers

Svart: Haugli

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 Sf6 3 Sc3 Bedre er nok 3 e5! Sd5 4 Sc3! 3 - d5 4 exd5 Sxd5 5 Sxd5 Dxd5 6 d4 Sc6 7 Lxd4 Her er også 7 dxc5 interessant. 7 - cxd4 8 Sxd4

Sxd4? Bedre er Da5+: 9 Dxd4 Dxd4 10 Lxd4 Hvit har klar fordel. 10 - f6!?

Bedre er kanskje 10 - Ld7, hvoretter hvit kan velge mellom 11 a4(!) og 11 0-0-0. 11 Lc4 e5 12 Le3! Ld6 13 0-0-0 Ke7 14 Ld5! a5? Et dårlig trekk i dårlig stilling. 15 Thel Med planen f4. 15 - g5! 16 h4! h6 17 hxg5 hxg5 18 Th1! Med vinststilling. 18 - Txh1 19 Txh1 Lf5 20 g4!

1 - 0

Turneringen ble spilt på Rygge hotell, med Arne Andersen og Eivind Kveinen som kampledere. Vi må også nevne turneringens overraskelsesmann Tore Jan Nilsen, OSS - uten rating, men et kjent navn fra 10-15 år tilbake.

EIDSVOLL GRAND PRIX

19-21/5

1	Leif Øgaard	OSS	2450	+14	+3	+6	+7	+2	+8	6	22,0
2	Aleks Semakoff	OSS	2193	+8	+9	+10	+21	-1	+7	5	22,0
3	Bjørn Hegghem	OSS	2189	+26	-1	+38	+40	+9	+6	5	19,0
4	Ivar Uggerud	Kongsvinger	1704	+28	+27	+18	=5	-6	+15	4½	18,5
5	Tore Edvardsen	Hønefoss	1669	+34	+50	+15	=4	-7	+23	4½	18,0
6	Steinar Posaasen	Våler	1861	+37	+39	-1	+17	+4	-3	4	21,5
7	Roar Elseth	Hamar		+41	+38	+19	-1	+5	-2	4	21,0
8	Knut Baadshaug	Eidsvoll	1666	-2	+52	+32	+28	+11	-1	4	20,5
9	Uno Kjellin	Sverige	1929	+32	-2	+33	+27	-3	+18	4	19,0
10	Ole E. Haugseth	Strømmen		+19	=16	-2	+47	=14	+27	4	18,5

11 R.H.Harris Eidsvoll 4 12 O.M.Kvile Eidsvoll 4 13 G.Lindgård Ski 4 14 R.Rasmussen Sørumsand 3½ 15 J.Reed ASKO 3½ 16 O.Ristesund OSS 3½ 17 J.C.Harmsen Eidsvoll 3½ 18 L.Kverndal Stjernen 3½ 19 A.Mannerud Eidsvoll 3½ 19 K.Smedtorp Kongsvinger 3½ 21 B.Berg Våler 3½ 22 K.E.Feldte Sverige 3½ 23 B.Edvardsen Eidsvoll 3½ 23 S.Nordal Sjakkameratene 3½ 25 A.Melby OSS 3½ 26 J.Templet Lillestrøm 3 27 E.Mickelson Stange 3 28 N.O.Eliassen Kongsvinger 3 29 C.E.Amundsen Elverum 3 30 O.Vik-strandi Eidsvoll 3 31 K.Brandt Eidsvoll 3 32 O.Eriksfallet Sørumsand 2½ 33 S.Guribye Horten 2½ 34 A.Eriksfallet Sørumsand 2½ 35 P.Ulvvin Elverum 2½ 36 H.Hansen Sørumsand 2½ 37 K.Sjøbrend Elverum 2½ 38 R.H.Kvassheim Ski 2 39 R.Kristiansen Stange 2 40 R.Granum Jevnaker 2 41 Ø.Tjernsmo Eidsvoll 2 42 J.Mannerud Eidsvoll 2 43 H.G.Hagen Jevnaker 2 44 K.Andersen Eidsvoll 2 45 J.H.Alnes Elverum 2 46 L.Aadne Eidsvoll 2 47 B.Ower Strømmen 1½ 48 G.Lunder Jevnaker 1½ 49 H.Andreasen Hønefoss 150 M.Slettedal Eidsvoll 1 51 A.Westby Jevnaker 1 52 B.Sparby Sørumsand 0

Eidsvoll Grand Prix ble spilt på Hur-

dalsjøen Hotell 19-21. mai med hele 52

steklasses spillested, beliggende vel 80 km nord for Oslo i naturskjønne omgivelser og med prima kvalitet både på når det gjelder værelser, mat, service og ikke minst spillelokaler.

Turneringen ble helt suverent - ikke uventet - vunnet av IM Leif Øgaard fra OSS med full score - 6 poeng. Aleks Semakoff og Bjørn Heggheim fulgte deretter og sikret Selskapet tredobbelts seier.

Fra et lokalt synspunkt må vi si oss fornøyd med resultatene. Vår antatt beste juniorspiller - Knut Baadshaug -

er i fortsatt framgang og hans to tap kan man ikke klage på når han møtte Semakoff og Øgaard i henholdsvis første og siste runde. En gammel kjenning fra Eidsvoll - Ralph H. Harris - ser ut til å være på vei oppover igjen og tok en hederlig 11. plass denne gang.

Arrangementet gikk knirkefritt og undertegnede som turneringsleder hadde bare hyggelige stunder og lette oppgaver. Takker alle deltagere for fin innsats og ønsker dere alle tilbake neste år.

Per Bjørn Bakke.

16-18/6

1 Knut J Helmers IM Stjernen	2414	+8	+25	=6	+2	+11	+3	$5\frac{1}{2}$	21,0
2 Jarl H Ulrichsen ASKO	2281	+14	+33	+19	-1	+17	+6	5	19,0
3 Morten Trolldalen Skien	2340	+9	+21	+12	=11	+4	-1	$4\frac{1}{2}$	21,0
4 Rolf H Kvassheim Ski	1992	+29	=7	+24	+13	-3	+11	$4\frac{1}{2}$	18,0
5 Ole M Skogheim Lillehammer	2127	+20	+27	-11	=6	+15	+12	$4\frac{1}{2}$	17,5
6 Arild Larsen Lillehammer	2043	+18	+10	=1	=5	+19	-2	4	22,0
7 Rune Stenvold Gjøvik	1880	+38	=4	-13	+8	=18	+17	4	18,0
8 Dag Sødtholt Langesund	1862	-1	+34	+35	-7	+22	+18	4	17,5
9 Svein G Myren Stjernen	1823	-3	+30	+25	=12	=13	+19	4	17,0
10 Per Nygård ASKO	1883	+35	-6	+36	-17	+32	+20	4	14,0

11 E.Henrichsen, Sjakkameratene $3\frac{1}{2}$ (22,5) 12 T.Plukkerud, Lillehammer $3\frac{1}{2}$ (19) 13 R.Mathisen, ASKO $3\frac{1}{2}$ (18,5) 14 O.Ristesund, OSS $3\frac{1}{2}$ (16,5) 15 K.Espelund, Lillehammer $3\frac{1}{2}$ (15,5) 16 S.Solid, OSS $3\frac{1}{2}$ (13,5) 17 O.J.Gyldenås, Gjøvik 3(19,5) 18 T.Edvardsen, Hønefoss 3 (19) 19 B.Olsson, Bergens 3(18,5) 20 S.Nordal, Sjakkammeratene 3(15,5) 21 J.Reed, ASKO 3(15,5) 22 J.Andreasen, Stjernen 3(14) 23 R.Elseth Hamar 3(11,5) 24 G.Helle, OSS $2\frac{1}{2}$ (18) 25 R.Weierød, Horten $2\frac{1}{2}$ (17) 26 K.Bergersen Gjøvik $2\frac{1}{2}$ (16,5) 27 J.M.Urdal, Lillehammer $2\frac{1}{2}$ (15,5) 28 I.Edvardsen, Hønefoss $2\frac{1}{2}$ (14) 29 J.Templat, Lillestrøm $2\frac{1}{2}$ (13,5) 30 E.Michelson, Stange $2\frac{1}{2}$ (15,5) 31 N.P. Waage, "1911" $2\frac{1}{2}$ (12) 32 R.Granum, Jevnaker 2(16,5) 33 V.Steen, Gjøvik 2(16) 34 T.Mathisen, Gjøvik 2(15) 35 Ø.Wold, Gjøvik 2(15) 36 Aa.Pålshaugen, Gjøvik 2(13,5) 37 R.Kristiansen, Stange $1\frac{1}{2}$ (14,5) 38 H.G.Hagen, Jevnaker $1\frac{1}{2}$ (14) 39 H.Hansen, Gjøvik 1(14)

Her lå siste sjanse til Grand Prix-poeng. Helmers tok turen for å sikre 2. plassen sammenlagt. Samtidig fikk han med turneringens 1.premie på 900 kroner og fin gavepremie. Kvassheim spilte sin tiende (!) NGP-turnering og lyktes nesten i å innhente Semakoff i

sammendraget.

Forøvrig en meget vellykket turnering på Tranberg, i velegnede lokaler og med aldeles praktfull utsikt. Gjøvik SK's formann Arne Nundal antyder at midtsommersjakk på Gjøvik kan bli en tradisjon.

● Divisionsturneringene i Danmark er ferdigspilt. Nordre Skakklub fra Århus tok seieren i 1.divisjon:
1 Nordre 38½ 2 Frederiksberg 33 3 Vejlby-Risskov 31 4 Kampklubben 28½ osv.

● Lunds Akademiska Schackklubb - bedre kjent som LASK - har vunnet finalen i ALLSVENSKAN for niende gang, men

denne gang med et nödrop. I finalen i Jönköping vant de over sine sterkeste konkurrenter og fikk dermed flest lagpoeng. I Sverige er det de som avgjør.
1 LASK 4 (12) 2 SK Rockaden, Stockholm 3 (14) 3 Wasa SK, Stockholm 3 (12½) 4 SS Allians, Skänninge 2 (9½)
LASK's Magnus Wahlbom var best på 1. bord med 2½ av 3.

BØNDER, LØPERE, DRONNINGER...

TIL
ALLE

ANLEDNINGER

den lille håndverker

SPISESTED OG SELSKAPSLOKALER

Rådhusgt. 7. Telefon (033)62 741. 3200 Sandefjord.

KJØP NORSK TOPPKVALITET

WINDSOR

Myk, lett, flexibel

- Fantastisk myk og flexibel
- Håndsydd, ekte moccasin
- Gelenk med profilert stål-fjær gir perfekt støtte

Fellow
WINDSOR

PANTER 9174

Veitvet
SKOMAGASIN

VEITVET SHOPPINGSENTER
TLF. 25 02 87 — OSLO 5

«MENNESKER I NORSK SJAKK» VI. ANDREAS GULBRANDSEN

Allsidighet er en dyd

- Norgesmester (1931)
- Norgesmester i lynsjakk (1938)
- Norgesrekord i blindsimultan (12 partier i 1931)
- Fremragende simultanspiller
- Oppgave- og studiekomponist
- Forfatter av "Tårnet i sjakk"
- Styremedlem i Norsk Schakforbund
- Tegner og amatørkunstner (Spesialitet: Sjakkmotiver)
- Fortsatt aktivt medlem i Moss Schakklub (klubbmester i 1977)

Andreas Gulbrandsens navn er nøyne knyttet til Moss Schakklub, som i år feirer 60-års jubileum. Gulbrandsen (71), i klubben bedre kjent som Andreas, er den store spilleren gjennom tidenes og fremdeles i fin trim både på sjakkbrøttet og utenfor. (Han bor ved utkanten av bybebyggelsen, ute på Jeløyå. Inntil for et par år siden var han blant de få som alltid pleide gå til og fra sentrum. Nå tar han vanligvis bussen, men er lett til beins som de færreste på sin alder. Vi må nesten tenke på Kavlie-Jørgensen i Bergen.)

Norsk Sjakkblads ekskursjon til Moss forleden hadde den dobbelte hensikt å intervju Gulbrandsen og finne ut litt om jubileumsklubben. To fluer i en smekk.

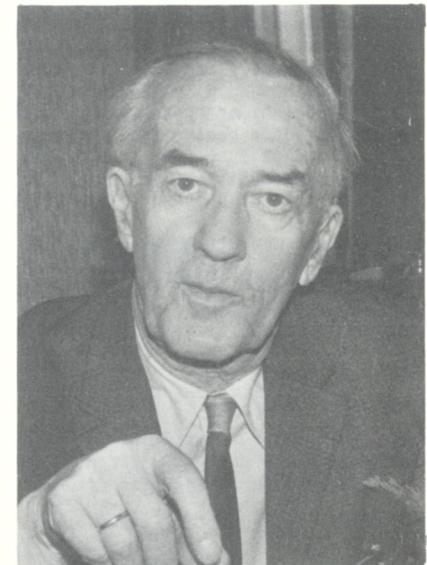
Du har vært medlem i Moss Schakklub nesten så lenge den har eksistert? Ja, men det er jo noen år jeg har vært vekk fra spillet. Skal vi se, jeg ble vel medlem i september 1922.

Hvordan kom du med akkurat da? Vi var på sommerferie i Ringebu det året, hos min onkel. Og han hadde et sjakkspill opp i 2. etasje, som vi guttene - min bror og jeg - ble interessert i. Vi hadde jo ingen til å undervise oss, men rent tilfeldigvis kom vi over denne boken av oberstløjtnant S. Vaage i en bokhandel der nede. På Ringebu?

Ja, på Ringebu. Den lærte vi litt av, og så meldte vi oss inn i klubben om høsten.

Så gikk du gradene i klubben?

Ja. Fra 3. til 2. til 1. klasse i løpet av tre sesonger.

Og siden var du mester?

Ja.

(Det lyder nesten et lite sukk med det samme.)

Har det vært noen konkurranse for deg i Moss bortsett fra de siste åra?

Det var en tid vi hadde Rolf Meitzner. Det var en god spiller. Vi var i grunnen en klasse over de andre.

Men det å komme opp og bli norgesmester, det må vel ha vært et problem? I forhold til alle som satt inne i Oslo?

Ja, vi fikk jo ingen praksis. Det var bare å studere på egenhånd. Vi hadde

ikke noen praktisk trening når vi kom til en landsturnering.
Teori, åpningsteori, hva fantes? Det var det jo ikke så mye av dengang som nå, men en brukte gjerne Collijns lærebok. Og etterhvert ble det å spille gjennom en hel del partier. Men det er jo noe helt annet å sitte ned ved brettet og spille sjøl! Begynner snart å lure på: hva skal jeg gjøre nå, og hva skal jeg gjøre nå? Disse partiene spilte en jo ofte gjennom litt for fort.

Skiftende tider

Moss Schakklub fra 1922 til 1978, hvordan har interessen vært stort sett?

Det har vært downperioder, men så har det tatt seg opp. F.eks. fra 31 og utover var det jo fint. Så var det nede under krigen, helt nede, men etter sammenslutningen med Arbeidernes Sjakkklubb, gikk det bedre igjen. Og nå i det siste, når skolesjakken er kommet inn i bildet, så får vi endel aspiranter derfra.

Vi kan si at jubilanten er i sin beste form?

Ja, uten tvil!
Noen navn du vil nevne fra klubbens lange historie?

Vi hadde flere av disse gode, gamle spillerne. De var slett ikke så dårlige etter datidens forhold. Jeg husker f.eks. to av stifterne, Wilhelm Andreassen og Jakob Smith-Hansen, de fortalte selv - det var før min tid - at de hadde spilt en spesiell variant i dronninggambit. Det var vel den Rubinsteinvarianten med g2-g3, og der mente de at de hadde funnet det beste og spilte en match på mangfoldige partier. Den kunne de. Det var sjeldent folk drev slik dengang.

Fra nyere tid?

Reidar Berg og Arne Andersen, begge fra arbeidersjakkklubben. Reidar Berg døde dessverre allfor tidlig. Det har alltid vært dårlig med økonomien i sjakkklubben, men hvis det var noe om å gjøre, så tok han av sin egen kasse og snakket ikke om det. Alt i orden, regnskapet opp og avgjort. Samtidig som det var en god spiller også. Arne Andersen har også vært en drivende kraft både i arbeidersjakkklubben og etter sammenslutningen.

Fra Moss Schakklub over til Gulbrandsens aktive karriere, som nådde sitt høydepunkt i 30-åra. Deretter kom jo krigen.

I Moss vant han rubb og rake i lange tider, så det er nesten ikke interessant å summere mesterskap.

I Østfolds kretskamper var det nesten like ille, men han spilte noen remiser med Erik Madsen.

Ung sensasjon

Sitt første nasjonale gjennombrudd fikk Gulbrandsen alt i 1925, med seier over selveste H.C. Christoffersen på 1. bord i en trekantmatch i Oslo mellom Drammen, Oslo og Moss.

- Det er et parti jeg setter høyt, for da var jeg helt grønn, og spilte mot en gammel, god mester som var i full vigør. (Ja, Christoffersen ble norgesmester året etter og to ganger senere.)

Du var ennå ikke fylt 20 år...
Ja, det var litt av en opplevelse både for meg og klubbkameratene. På hjemturen ble det feiret med et glass vin på toget. Det var kanskje ikke tillatt, men vi hadde jo en egen kupe og sjeakte ingen.

Mot toppen

Debuten i landsturnering kom først i 1929 med 1.premie i 1.klasse (nest øverste), foruten skjønnhetspremien for sitt parti mot Arne Krogdahl (senere norgesmester og president i Norges Sjakkforbund). Året etter havnet han omtrent midt i mesterklassen, men nå lå det større ting i luften for den unge mossingen...

I 1931, da var du først med på olympialaget til Praha, og kort etter hjemkomsten ble du norgesmester i Stavanger. Det er riktig at det er en sammenheng der, kanskje?

Joda, det er det sikkert. Vi fikk jo matchtrening der nede under olympiadalen. På den annen side kan du si jeg kanskje var litt kjørt også. Det ble jo mange partier.

Norgesmesteren 1931 ble straks intervjuet i Morgenposten. Vi gjengir store deler av dette, da uttalelsene synes å ha forbausende stor aktualitet den dag i dag. Les selv.

DEN NYE SJAKKMESTER

Telegrammer har allerede meldt utfallet av turneringen om mesterskapet i sjakk - det blev reserven på Prag-laget Andreas Gulbrandsen fra Moss som etter den hårde påkjønning i den olympiske turnering kom direkte til Stavanger og erobret mestertitlen. Jeg tror at vi kan ønske norsk sjakk tillykke med den nye mester. Han er en ung mann ennu, 25 år, veltalende, slagferdig og viktig.

Norsk sjakk har med Gulbrandsen fått en toppfigur som har den sjeldne evnen å kunne samle popularitet og interesse om spillet. Han har kunne bli en "sjakkens Oscar Mathisen". Vi trenger hårdt en slik populær toppfigur på sjakkens område.

Noen få timer etter at han var utnevnt til sin nye verdighet, benyttet jeg anledningen til å stille spørsmål til ham.

Han forteller først at det er 9 år siden han lærte å spille sjakk og hans trening har hovedsagelig foregått ved teoretisk selvstudium.

- Hvad mener du om norsk sjakk kontra utenlands?

- Norsk sjakk ligger dessverre langt tilbake. Vi mangler erfaring og rutine når vi møter internasjonale størresser. Dessuten tar vi ikke sjakken alvorlig nok her.

- Kan du nevne noen botemidler?

- Skaff oss noen profesjonister!
- Hvorfor?

- Jo, slike toppfigurer vil stimulere interessen og øke spillestyrken. Vi har et godt eksempel i Nimzowitsch og Danmark.

- Kan du foreslå noen andre botemidler?

- Det bør kåres en norgesmester etter utenlandsk mønster. Da har vi andre en toppfigur og et bestemt mål å arbeide mot. Vi har dessuten for få turneringer her i landet. 8 deltagere i mesterklassen er for litet. Oslo Schakkselskap, som jo egentlig er Norges sjakkcentrum, bør f.eks. lage noen jule- og påsketurninger. Med den begrensning mesterklassen i landsturneringen har, kan bare et fåttall av landets sterkeste spillere møtes.

- Hvordan føles det å være nybakt Norgesmester?

- Der følger jo forpliktelser med titelen, men på den annen side er jeg glad og stolt over - etter mitt 9-åriges strev - å ha nådd det høieste målet en sjakkspiller kan opnå i Norge.

- Og ditt store mål?

- En gang i tiden å kunne lære å spille ordentlig sjakk.

- Hvem betrakter du for Norges beste sjakkspillere - næst etter dig selv?

- T.Halvorsen og O.M.Olsen.

(Intervju: Morgenposten, 20/8-1931.)

Det lyktes ikke Gulbrandsen å forsvare mesterskapet i Bergen 1932. Mesterklassen var for anledningen delt i to grupper, og det to beste fra hver dannet så finalegruppen. Gulbrandsen ble slått ut hårfint på kvalitet, og Eugen Johnsen knep norgesmesterskapet.

Det var vel jevn på den tida, å være best av likemenn. Hvem av konkurrentene setter du høyest som sjakkspiller? De var jo ikke med alle de gode på samme tid. Du kunne treffen en eller to den gangen. Andre ganger var ikke jeg med osv.

Hvis du likevel...?

De spillere jeg setter høyest av datidens var Barda og Myhre.

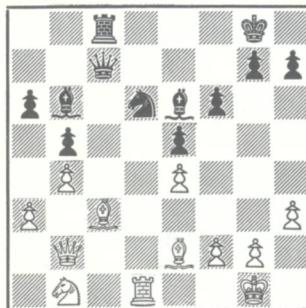
Gulbrandsen var blant dem som alltid kunne gå til tops. Av hans bravader har vi valgt ut følgende parti fra NM i 1932, først og fremst fordi det avliver en "myte" om at den tidens norske partier stort sett var uklart kombinasjonsspill. Vi blir vitne til 46 år gammelt, moderne posisjonsspill.

Klesdraktene har visst forandret seg mer enn spillestilen. Andreas Gulbrandsen (til venstre) og Erling Myhre fotografert i Stavanger 1931.

Partiet er bl.a. gjennomspilt i nærvær av Knut Helmers, og hans spontane reaksjon var: "Et parti som enhver norsk elitespiller ville være fornøyd med".

Hvit: Erling Myhre, "Odin", Oslo
Svart: Andreas Gulbrandsen, Moss
DRONNINGGAMBIT
1 d4 Sf6 2 Sf3 d5 3 c4 e6 4 Sc3 c5
Dette fremstøt er varmt anbefalt av Grünfeld og optatt i praksis bl.a. av Stoltz. Sort får opløst centrum uten å få sin d-bonde isolert. Hvits variant er bekjemmere for Sort enn trekffølgen 1 d4 d5 2 c4 e6 3 Sc3. 5 cxd5 Sxd5 6 Ld2 Vanlig er 6 e4 Sxc3 7 bxc3 cxd4 med lignende spill som i varianten 1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 d5 (Grünfeldforsvaret i Indisk). Teksttrekket virker noget passivt. 6 - Sc6 7 dxc5 Lxc5 8 e4 Sxc3 9 Lxc3 0-0 10 Le2 De7 11 0-0 Td8 12 Da4 e5 Sort har nu litt friere spill for sine løpere enn Hvit. 13 h3 a6 14 Tad1 Ld7 15 Dc2 b5 En liten felle. På 16 Lxe5 Sxe5 17 Sxe5 følger ikke - Dxe5 18 Td5, men 17 - Tac8 og Sort vinner officer p.g.a. truselen Lxf2+. 16 a3 Tac8 17 Dbl f6 18 b4 Lb6 19 Db2 Le6 20 Txd8+ Sxd8 21 Sd2 Dc7 22 Sb1 Sb7 23 Td1 Sd6

Sort har på en udmerket måte forstørret sin fordel, og Hvit finner det opportunt å skape forviklinger ved et lite offer. 24 Lxe5 fxe5 25 Dxe5 Lb3! 26 Txd6 Dcl+ 27 Ld1! Lc7 På 27 - Dxb1 fryktet Sort 28 Td7 LF7 29 De7 og Hvit har virkelig angrep for officeren. Teksttrekket er sikrere. 28 Dc3 Det truet jo Dxd1+. 28 - Lxd6 29 Dxb3+ Kh8 Hvit har med to bønder for kvaliteten en liten materiell overvekt, men i betrakning av hans dårlige officers-spill og Sorts sterke tårr står Hvit til tap. 30 g3 Dc4 31 De3 Le5 32 Kg2 Dcl 33 Dd3 Lf6 34 Lf3 Td8 35 Db3 Db2 36 Ld1 Ld4 37 Dxb2 Tvangent. Sort gjør

To gode navn i 30-åra, begge i Andreas Gulbrandsens strek. Som vi har gitt flere prøver på i bladet, var Lars Hanssen også en fremragende partikomentator, i sin spalte i Morgenbladet og i Norsk Sjakkblad.

nu sin kvalitet meget kraftig gjelden-de. 37 - Lxb2 38 Le2 Tc8 39 Ld3 Det er meget merkverdig at Hvit i denne stilling kan undgå officerstap. 39 - g6 40 f4 Da Sort truer kongemarsj over e5 er Hvit nødt til dette fremstøt, som ytterligere svekker stillingen. 40 - Tc1 41 e5 Ld4 42 Kf3 Tel 43 Kg4 Te3 44 Lc2 h5+ 45 Kh4 Kg7 46 Sd2 Tc3 47 Le4 Lb6 48 g4 På Sf3 kommer selvfølgelig Txf3. 48 - Ld8+ 49 g5 Lb6 og etter fortvilelsesofret 50 Lxg6 vant Sort etter nogen få trekk. 0 - 1

Et underholdende parti, karakteristisk for begge spilleres foretagsomme stil.

(Komm: Lars Hanssen i Morgenbladet.)

Ellers har du vært litt av en spesialist på blindsimultan?

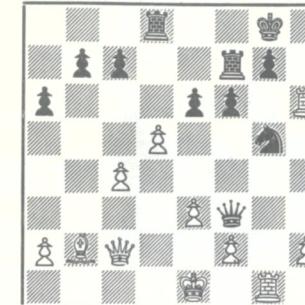
Ja, jeg drev en del med det. Begynte litt i det små, på den såkalte Kanal-kafeen. Så utviklet det seg da, til jeg nådde toppen med 12 partier. Det er norgesrekord fortsatt?

Ja, det er det nok. Det var nordisk den gangen, men ble siden slått av Jens Enevoldsen.

Norgesrekorden i blindsimultan satte Gulbrandsen 15. november 1931, med 12 partier (+7, =2, -3). Ved andre anledninger ble resultatene også imponerende. F.eks. høsten 1930 +5=0-0 og 2/6-1934 +4=0-0.

Vi skal se sluttkombinasjonen fra et av hans blindsimultanpartier, spilt i Bøndernes Hus, Moss 19/2-1931.

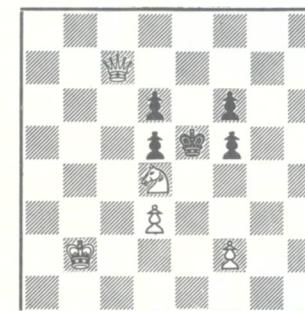
Hvit: Andreas Gulbrandsen
Svart: E.Kirkerød

Hvit avslutter energisk: 1 Txg5! fxg5 2 Dh7+ Kf8 3 La3+ Ke8 4 Dg8+ Kd7 5 dxe6+ Kc8 Svart truer matt på d1, men hvit har situasjonen under kontroll. 6 Dxd8+! Kxd8 7 Th8+ Tf8 8 e7+ 1 - 0

En liten prøve på hans problemkunst:

Rjukan Dagblad 1931

Matt i 2 trekk. Løsning i neste nr.

Fortsatt har Andreas Gulbrandsen en betydelig spillestyrke. Så sent som i fjor tok han klubbmestertittelen etter seier 2½-1½ i stikkampen mot Petter Haugli. Et pent resultat 53 år etter hans første klubbmesterskap!

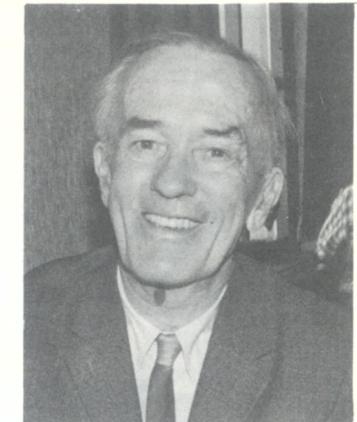
Mot en annen fremadstormende junior fikk han sjansen til å komponere en miniatyr. Svarts tidsforbruk var 15 minutter:

Hvit: Vidar Ingebretsen

Svart: Andreas Gulbrandsen

PRØVSSISK

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Sf6 4 Sg5 d5 5 exd5 Sd4 Gulbrandsens spesialvariant.

6 c3 b5 7 Lf1 Sxd5 8 cxd4 Dxg5 9 Lxb5+ Kd8 10 Df3 Lb7 Alt etter teoriens anbefalinger; men 11 La6?? er mer dekorativt enn godt. 11 0-0 var det normale. Etter 11 - e4! oppdager hvit at 12 Dxe4 bxa6 kostet en offiser. Altså forsøker man 12 De2 men etter 12 - Sf4 13 Dc4 Dxg2 14 Lxb7 Dxh1+ 15 Df1 Sd3+ 16 Ke2 Df3# blir konklusjonen 0 - 1

Som hobby ved siden av sjakken har Gulbrandsen tegnet og laget linoleumsstrykk.

Du har også hatt visse kunstneriske interesser inne på sjakkens område?

Ja, jeg tegnet en del. Og så laget jeg en mappe med linoleumssnitt, som jeg kalte "Fire hoder". Det var Sir George Thomas, dr. Lasker, Lars Hanssen og meg selv. Dessuten laget jeg et diplom i linoleum og trykket. Det har jeg faktisk solgt ganske mye av, det har gått i flere opplag.

Med den kjente engelske sjakkmasteren Sir Thomas hadde Gulbrandsen jevnlig kontakt:

Vi sendte hverandre julehilsener hvert år bortsett fra krigen. Etter frigjøringen fikk jeg et hyggelig brev fra han. Vi hadde forbindelsen i orden hele tiden, men han ble jo syk på slutten. Jeg tror han ble 90 år. Kona og jeg var og besøkte han i 1970 på sykehuset, før han døde. Det var virkelig en fin herremann, litt av en gentleman. Men hvorfor han var så interessert i meg, det har jeg aldri forstått.

Nåvel.

Skjer det noe så skjer det i

Dagbladet

NM 1977

Øverste klasse (Mester A) er avsluttet, bortsett fra at Jan Svenneby, Egersund og Øystein Sande, Bergen nylig har påbegynt en stikkamp over fire partier om mesterverrdigheten. Begge tot 9½ poeng av 12, men Svenneby har best kvalitet og blir mester ved 2-2.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3
1 J Svenneby	x	½	1	1	½	1	1	0	½	1	1	1	1
2 Ø Sande	½	0	1	½	0	1	1	1	½	1	1	1	½
3 K V Michelsen	0	0	X	½	1	1	1	1	1	1	1	1	½
4 O E Haugseth	0	½	½	X	½	0	1	1	½	1	½	1	7½
5 P Lindblom	½	½	½	X	½	½	0	0	1	0	½	1	6
6 Ø K Lie	0	0	½	½	X	½	1	0	½	0	½	1	6
7 F Aamodt	0	0	0	0	0	0	X	½	1	1	1	1	6
8 E Kjærstad	1	0	0	1	0	1	0	½	1	1	1	1	5½
9 A Natskár	½	½	0	0	1	½	0	½	X	½	0	1	5½
10 B Blikeng	0	0	0	0	1	0	1	0	½	1	½	1	5
11 T Støre	0	0	0	0	0	½	0	0	1	0	X	1	3½
12 J Wiik	0	0	0	½	1	0	0	½	1	1	0	0	3
13 M Bogen	0	0	0	½	0	0	1	0	0	1	0	0	1

Andre resultater:

Mester B

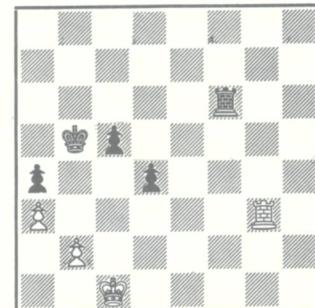
Gruppe 1: 1.Torger Strand, Levanger 6½/8 2.Trond A. Nilsen, Hamar 6 3.Dag Orseth, Fantoft 5 4-5.Jarle Ludvigsen, Olderskog og Walter Hvalø-Hansen, Borgheim 4½
Gruppe 2: 1.Odd Erik Backe, Hamar 8/10 (36) 2.Alf Øverås, Kongsberg 8 (34,5) 3.Gunnar Wicklund-Hansen, Bergen 6 4. Karl W. Strand, Kristiansund 6

Klasse I

- Gr.1: Just Mjøs Eide, Oslo 9/10
- 2: Egil Arne Standal, Volda 8/10
- 3: Nils A. Bakke, Sørvar 8½/10
- 4: Kjell Andersen, Halden 8½/10
- 5: Leif G. Pedersen, Sandnes 7/10
- 6: Anker Aasum, Halden 8½/10
- 7: Jens Øvergaard, Løten 8/10
- 8: ikke avgjort
- 9: Jørn Halten, Nærnsnes 7½/8

I Mester B rykker de to beste i hver gruppe opp, i kl.I gruppevinnerne. Det spilles også i kl.II og III.

Fra mesterskapet skal vi denne gangen ta med et instruktivt tårnslutspill. I partiet Kjærstad - Sande var etter svarts 63. trekk følgende stilling oppstått:

En bonde mer i tårnslutspill er ofte ikke nok til å vinne, spesielt når bøndene, som her, befinner seg på samme fløy. Her har imidlertid svart den store fordel at den ene bonden er fribonde. Sammen med en aktiv kongestilling sikrer dette svart en avgjørnde fordel. (Med d4-bonden på f.eks. b6 er stillingen derimot remis.) 64 Tg5 A forsvarer 2.raden med 64 Tg2 duger heller ikke, f.eks.: 64 - Tf5 65 Th2 Te5! 66 Tg2 Kc4 67 Kc2 d3+ 68 Kd2 Te2+ og vinner. Heller ikke 64 Tg8 duger pga. 64 - Kc4 65 Ta8 Kd3 (truer matt) 66 Kbl Tf1+ 67 Ka2 Ke3 og d-bonden går inn. 64 - Tf2 65 Th5 Kc4 66 Th3 Hindrer den svarte kongen i å rykke videre fram. Hvordan skal nå svart komme videre? 66 - d3? ville være en grov feil da hvit holder tårnet på 3. raden, og svart kommer ikke videre. Altså: 66 - Te2! 67 Tg3 Te3 Brobygging! 68 Tg5 d3! 68 - Kd3 vinner også, men den valgte fortsettelse tiltalte meg mer. 69 Tgl Th3 Mer tvingende enn 69 - Kb3 70 Kd2 Th3 71 Tc1. 70 Tg8 Th1+ 71 Kd2 Th2+ 72 Kcl Kb3 73 Tb8+ Ka2 74 Tb5 c4 75 Tb4 Tc2+ 76 Kd1 Kb1! Trekktvangsituasjonen, som jeg lenge hadde sett fram til. På 77 Kel følger Kcl, og på 77 Tb8 kommer Txb2. 77 Txa4 Kxb2 Det truer Kc3 fulgt av Ta2 eller Th2. 0 - 1 Komm: Ø.Sande.

NM 1978

Innholdet er det Terje Wibe, Lørenskog som ligger best an til å bli norgesmester. Han vant flere partier

nokså raskt, har allerede avsluttet 10 partier av 11 og bare avgitt to remiser. Det eneste gjenstående partiet er mot Paul Svedenborg, og her står Wibe visstnok noe bedre. Svedenborg spiller forøvrig sin gamle spesialitet, lettisk gambit! Samme Svedenborg er den eneste som teoretisk kan true Wibe i sammendraget, da han har vunnet det eneste partiet han har avsluttet til nå. Men det kan virke langt fram.

Stillingen er:

Wibe 9 (1), Øyvind Kvamme, Finnsnes 6(4) (tap mot Wibe), O.E.Haugseth 6 (1), B.Blikeng 5(4), R.Røstad 4(2), 0. Årvoll 3(2), H.Pettersen 2½(5), F.Aamodt 2½(3), P.Lindblom 2(4), B.Minge 1½(5), M.Bogen 1½(4), P.Svedenborg 1 (10).

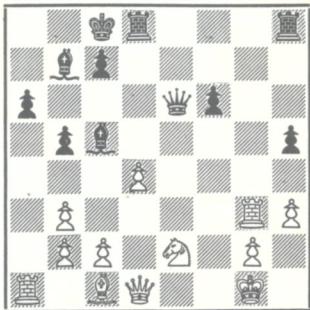
Hvit: Henry Pettersen

Svart: Terje Wibe

SPANSK

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a3 4 La4 b5 5 Lb3 Sa5 Siden det for tiden utelukkende er nordmenn som spiller denne variant med svart, blir den ofte omtalt som "Den norske variant i spansk". Den synes ikke å ha særlig tillit internasjonalt, men ut fra de resultater nordmenn har oppnådd med varianten tror jeg nok at i hvertfall enkelte svensker og dansker har fått en viss respekt for den. 6 Sxe5 Vanligvis regnes 6 0-0 som hvits beste fortsettelse, men såvel tekstrekket som 6 d4 er brukbare alternativer. Derimot anses 6 Lxf7+ som utilstrekkelig for hvit. 6 - Sxb3 7 axb3 Dg5 8 Sg4 Det virker som Pettersen gjerne vil vekk fra tildelige opptrakkede stier. Trekket er spilt tidligere, men normalt er 8 Sf3 Dg2 9 Tg1 Dh3 med uklar stilling. 8 - d5 9 h3 Alternativet var her 9 f3 dxe4 10 d3 Dg6 11 dxe4 Lxg4 12 fxg4 Dxe4+ 13 De2 (eller kanskje Kf1) hvoretter det er vanskelig å si hvem som står best (hvit har to dobbeltbønder, men svart har til gjengjeld en svakhet på a6). 9 - h5 10 d4 Dg6 11 Se3 dxe4 12 Sc3 Lb7 13 0-0 f5 14 Sed5(?) Etter min mening er hvits beste fortsettelse her 14 f3 eller 14 f4, da jeg anser stillingen etter 14 - exf3 15 Txf3 Lxf3 16 Dxf3 som fordelaktig for hvit. 14 - Df7 15 f3 Konsekvent og sannsynligvis hvits beste sjanse til motspill. Alternativet var 15 Sf4 g5 16 Se2 f4 med avgjørende angrep for svart. 15 - Lxd5 16 fxe4 Lb7 17 Txf5 Sf6 18

e5 De6 19 Tg5 0-0-0! Derimot ville hvit fått gode motspillsjanser hvis jeg hadde forsøkt å beholde meroffiseren. Etter tekstrekket åpnes g- og e-linja og alle de svarte offiserene kommer i spill. 20 exf6 gxf6 21 Tg3 Lc5 Også 21 - Ld6 var bra, men tekstrekket vinner et tempo da hvit må gardere d-bonden. 22 Se2

22 - Thg8 23 c3 Ld6 24 Lf4 Tgx3 25 Lxg3 Tg8 26 d5 De4 og Pettersen ga opp da han må miste offiser. 0 - 1
Komm: T.Wibe.

I Mester B er det bare én gruppe, bestående av 14 spillere. Denne ledes av Dag Orseth med ikke mindre enn 8½ av 9 foran Otto Kristiansen (7/9). Såvidt vi forstår Orseth rett, er hans klasseseier ikke i fare. Dermed slipper han også til med følgende usedvanlig friske apejakt:

Hvit: Arild Larsen

Svart: Dag Orseth

ORANGUTANG

1 b4 Sf6 2 Lb2 g6 3 c4 Lg7 4 Sc3 0-0 5 e3 b6(!) 6 f4(?) c5 7 bxc5 bxc5 8 Sf3 d6? 9 d4! Sc6! 10 Le2 10 d5? Da5 11 dxc6 Tb8 12 Dd2 Txb2! -+ 10 - Tb8 11 Dd2 Sg4! 12 Sd1! 12 d5? Da5 13 Tcl Sb4 14 Lal (14 a3 Sa2) Sxe3 15 Dxe3 Sxa2 16 Tc2 Sb4 17 Tcl Dxal -+ 12 - d5 13 Se5 Sxe5 14 fxe5 dxc4 15 Lxc4 e6!?

15 - cx d4 16 exd4 Txb2 17 Sxb2 Sxd4 er mer ukjart. 16 Lc3? 16 La3(!) Sxe5! 17 Le2! cxd4 18 Lxf8 Dxf8 19 exd4 Sc6 20 Tcl Sxd4 med klar fordel for svart, men kvit kan enda kjempe. 16 - Sxe5 17 Lxe6(?) 17 dxe5 Dh4+ 17 - Dh4+ 18 g3 Eller 18 Sf2 cxd4! 19 exd4 Lh6 20 De2 fxe6 21 dxe5 La6 22 g3 Da4 23 Dd1 Dc6 og kvit blir overkjørt. 18 - Sf3+ 19 Ke2 La6+ 0 - 1
Kvit taper minst offiser.
Komm: D.Orseth.

Postsjakkspilleren Sverre Halvorsen

Nylig avdøde Sverre Halvorsen, Stavanger var ikke bare en av drivkraftene i Norges Postsjakkforbund. Han var samtidig en av landets sterkeste postsjakkspillere og representerte Norge både i olympiader og høyt oppe i landskamper. I en olympiade ble han beste norske poengscorer med 5 av 6. Merkelig nok ble Halvorsen aldri postsjakknorgesmester individuelt, men både i 1955 og 1963 var han med og vant lagmesterskapet for Stavanger.

Vi skal se noen prøver på Halvorsens fine spill:

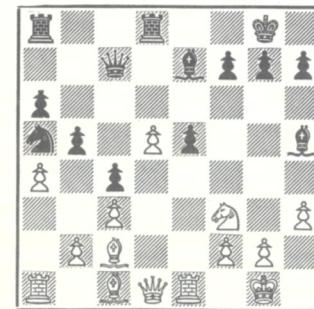
NM i postsjakk 1955, Jubileumsturneringen. Landslagsklassen.

Hvit: S.Halvorsen

Svart: Erik Madsen, Fredrikstad

SPANSK

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 Sf6 5 0-0 Le7 6 Tel b5 7 Lb3 d6 8 c3 Sa5 Det er bedre å spille 8 - 0-0, for da kan svart besvare 9 d4 med Lg4, og hvis hvit velger 9 h3 som er vanlig, så kan 9 - Sa5 spilles, og svart har vunnet et viktig tempo. Som spillet nå går har faktisk hvit et tempo mer til angrepet. 9 Lc2 c5 10 d4 Dc7 11 a4 c4 Mer vanlig er 11 - b4. 12 Sbd2 0-0 13 Sfl Ld7 14 Se3 Hvit får nå gode angrepssjanser med springermanøvren Se3-d5 kombinert med avslag på e5. 14 - Tf8d 15 dxe5 dxe5 16 Sd5 Sxd5 17 exd5 Lg4 Svakere er 17 - Ld6 18 Sg5! h6 19 Sxf7! eller 18 - g6 19 Sxh7 Kxh7 20 Dh5+ Kg8 21 Lxg6 osv. 18 h3 Lh5 Her hadde jeg ventet Lxf3 19 Dxf3 med gode sjanser for hvit.

19 Lxh7+! Et nærliggende og sannsyn-

ligvis korrekt offer da hvit får to bønder for offiseren og et vedvarende press mot den opprøvne svarte kongestilling. 19 - Kxh7 20 Sg5+ Lxg5 21 Dх5+ Lh6 22 Lxh6 gxh6 23 Txе5 Td6 Her har svart flere muligheter. Sannsynligvis er Td6 det beste. For på t. eks. 23 - Tg8 kan følge 24 Df5+ Tg6 25 axb5 axb5 26 d6 Dxd6 27 Txb5 og Sa5 går tapt. 24 Tael! Tf6 25 Tf5? Dd6? En feil som straks taper. Men heller ikke andre trekk er tilstrekkelige. 25 - Dd8? gjendrives således med 26 Te8! og etter 25 - Txf5 26 Dxf5+ Kg7 27 Dg4+ Kf8 (ikke Kh7 28 De4+ fulgt av d6) 28 Dd4 (truer Dh8) Kg8 29 d6 Dd7 30 Te3 osv. er gevinsten klar (truer Tg3+). 26 Te6! 1 - 0
Komm: S.Halvorsen i Postsjakk nr.2/56.

NM 1957. Landslagsklassen.

Hvit: Daan de Lange, Hamar

Svart: S.Halvorsen

KONGEINDISK

1 c4 Sf6 2 Sc3 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 d6 5 d3 0-0 6 Sf3 e5 7 0-0 Sc6 8 Ld2 h6 9 Tbl a5 10 a3 Le6 11 b4 axb4 12 axb4 Sce7 13 Dc2 c6 14 b5 Sd7 15 bxc6 bxc6 16 Sel Dc7 17 Dcl Kh7 18 f4 f5 19 fxe5 Sxe5 20 Sf3 Sxf3 21 Lxf3 Tfb8 22 Txb8 Dxb8 23 Kh1 d5 24 cxd5 Sxd5 25 Kg2 De5 26 Sb1 Ta6 27 e4 Sf6 28 exf5 Dxf5! 29 Del Dh3+ 30 Kh1 Ld5 31 Lxd5 Sg4! 32 Lg8+ Kxg8 33 De8+ Kh7 34 De2 Sxh2 0 - 1

Inn i «npb»

Før Sverre Halvorsens bortgang var det klart at han skulle avslutte redaktørvervet i "Postsjakk". Nr.1/78, som mange fikk i posten på selve den tragiske ulykkesdagen, var alt bestemt å være hans siste nummer.

Norges Postsjakkforbund er igrunnen avhengig av et medlemsblad - i hvertfall til meldinger og resultater. Den nye løsningen er at Postsjakk blir i innatt som midtsider i Nordisk Postsjakkblad. Den første kombiutgaven kom forleden og ga et meget sympatisk inntrykk. Samtlige postsjakkforbundets medlemmer får nå et virkelig bredt og interessant stofftilbud. Dansk postsjakk har et tilsvarende samarbeid med "npb" og dets redaktør - nordmannen Roald Berthelsen fra Mosjøen, som bor i Sverige. Gratulasjoner til vår kollega, til Norges Postsjakkforbund og til det nordiske samarbeid i sjakk.

Et abonnement på "Postsjakk" (6 nummer), med Nordisk Postsjakkbild "på kjøpet", koster kr.40. Og det er på ingen måte noen upris.

OL-finalen rusler og går

Det har så smått begynt å innløpe resultater fra den 8. olympiafinalen, hvor Norge som kjent er med og kjemper med de store. De norske spillerne ligger foreløpig omkring 50% uttelling.

Enkeltresultater:

Sterud 0 Richardson (GB)

Sterud 1 Estrin (SU)!

Sande ½ Krantz (S)

Sande 1 Nedelkoorn (NL)

Seres ½ Meleghegyi (H)

Seres ½ Hultquist (S)

Sande 0 Penrose (GB)

Forøvrig er også et norsk lag i sving i den 9. OL-semifinalen. NSB følger opp etterhvert.

Ratingen på vei inn i postsjakk

I "Postsjakk" nr.1 1978 var det for første gang offentliggjort ratingtall på norske postsjakfspillere. Fra den alfabetiske oversikten har NSB snekret sammen følgende Norgestopp.

1 Edvard Sterud, Hamar	2614
2 Sverre Aarseth, Cambridge	2465
3 Per Ofstad, Fredrikstad	2363
4 Einar Hatlebakk, Oslo	2324
5 Øystein Sande, Bergen	2286
6 Odd K Lie, Porsgrunn	2263
7 Karl Vidar Michelsen, Hamar	2235
Ferenc Seres, Oslo	2235
9 Per Lindblom, Oslo	2234
10 Henry Pettersen, Mosjøen	2191
11 Thor Støre, Oslo	2169
12 Nils Larsen, Oslo	2162
13 Odd Flattum, Vikersund	2154
14 Jan Svenneby, Egersund	2134
15 Alf Natskår, Stavanger	2130

Foreløpig er mange tall basert på et lite antall partier og feilmarginen altså stor. Det at systemet bl.a. bygger på gjennomsnittlige ratingtall for

SPILL POSTSJAKK INTERNASJONALT

Du får her anledning til å møte postsjakfspillere fra hele verden. Meld deg på idag!

Verdensturn. 15 delt. (M-kl.)..... kr.25
Verdensturn. 7 delt. (alle kl.).... kr.20
Europaturn. 15 delt. (alle kl.).... kr.26
Europaturn. 7 delt. (alle kl.).... kr.21
Tematurn. x) 5 delt. (alle kl.).... kr.20
Resultatblad 1/1 år (innår i Fernschach). kr.15

ICCF's regler på svensk..... kr. 8
ICCF-nålen..... kr. 7
Postsjakk-parlør (19 språk)..... kr.17
x) Opplysninger om aktuelle åpninger gis på anmodning.

Send påmelding og turn.avgift over norsk postgiornr. 1992379 og oppgi samtidig navn, adresse og klasse til:

Roald Bertelsen
Marknadsyn. 79
S-18 334 Täby - Sverige

ulike NM-klasser, gir også urettferdige utslag. Det er vanligvis stor kvalitetsforskjell på ulike grupper innen samme klassetrinn. Men denne siden av saken vil naturligvis bedre seg atskil lig når systemet er innkjørt. Det mer betenklig, såvidt vi kan skjønne, går på det prinsipielle ved rating av postsjakkkartier. Et postsjakkkartier betyr ikke at man er bundet til fem-seks timer (som "vanlig" sjakk), men kanskje et år eller to! Det vil nødvendigvis bli pinlige situasjoner ved spillere som av ulike grunner må bryte ei turnering, på et eller annet tidspunkt. Skal eventuelt partier bedømmes? Eller skal postsjakfspillere med ambisjoner måtte vurdere sin aktivitet på en helt ny måte. Mange har drevet den praksis at de har spilt en masse partier samtidig, nasjonalt som internasjonalt, og koncentrert seg om enkelte turneringer, hvor de f.eks. har ligget an til opprykk - og kanskje mer gitt blaffen i andre turneringer. Portoutgifter til å sikre ekstra, "unødvendige" halvpoeng kommer også i nyt lys. Men mye står og faller på spørsmålet: Hva skal systemet brukes til i praksis, annet enn et slags æresgalleri?

KLAFFEN FALT før vi rakk å utføre Kommunikasjonsspalten. Vi beklager dette sterkt og henviser til nr.5.

TREKK TIL

STIG

dame- og herrefrisør

Inneh. REIDAR HERMANSEN

KILDEVEIEN 39 (ing. Årvollveien)

TELEFON 21 60 48

OSLO 5

VELKOMMEN TIL MOTERIKTIG HÄRPLEIE!

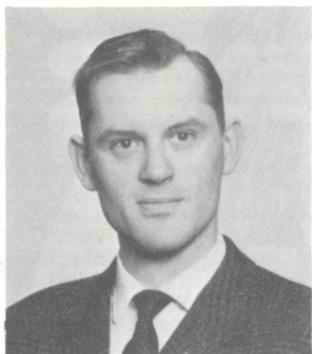

«Problemisten» inn i NSb

Fra neste nummer får bladet en fast problemsjakkspalte under ledelse av Norges eneste internasjonale mester i problemkomposisjon - bergenser Nils G.G. van Dijk. "Problemisten" var en gang et eget blad, organ for Norsk Problemsjakkklubb, stiftet 1945. Siden fikk det plass som spalte i Norsk Sjakkblad og fra 1960 i Postsjakk. Redaktører i "Problemisten" har vært bl.a. Bjarne Blikeng, André Fossum, van Dijk og i de siste årene Alf Myrhaug. Vi håper "Problemisten" i Norsk Sjakkblad blir til gjensidig glede for våre lesere og norske problemsjakk. Som formann i Norsk Problemsjakkklubb håper van Dijk å få aktivisert flere unge norske problemkomponister. Spalten er takkemlig for originalbidrag. I neste nummer blir det utlyst årsturnering for 2- og 3-trekkere. All post vedrørende problemsjakk addresseres direkte til: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 ULSET I ÅSANE.

Vår problemredaktør Nils G.G. van Dijk er født i 1933, i nærheten av Singapore. Under krigen var han i lengre tid i japansk konsentrationsleir, kom siden til Nederland og deretter til Norge, hans mors hjemland.

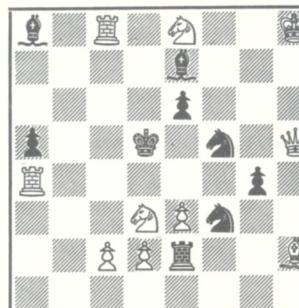
Han lærte å spille sjakk som 13-åring og fikk snart interesse for problemsjakk. I 1952 debuterte han med en 2-trekk i Nynorsk Vekkeblad. Siden gikk det slag i slag, og fra 1954 har han gjentatte suksesser i internasjonale problemturer, bl.a. med en lang rekke 1.plasser. I 1961 ble han, som første nordmann, utnevnt til Internasjonal mester i problemkomposisjon, en tittel som henger høyt.

van Dijk må betegnes som Norges fremste nålevende problemkomponist. Bare Johan Scheel (1889-1958) har raget like høyt i internasjonal anerkjennelse. Problemredaktøren er til daglig kundekonsulent i Bergen Bank. Turnersjakk har han aldri spilt, bare kaffesjakk i Bergens Schakklub for mange år siden.

Som smakebit på hans produksjon velger vi en 2-trekker som "bare" ga 3.premie, men som bør være morsom å løse også for de mer uerfarne.

Nils G.G. van Dijk
3. premie, "Die Schwalbe" 1956.

Matt i 2 trekk. Løsning i neste nr.

TERMINLISTE

Fra høsten skal vi prøve å komme i bedre former når det gjelder terminliste over alle åpne turneringer og kretsturneringer.

Fordeler:

- Bedre informasjon alle veier.
- Færre kollisjoner.

Terminlista settes opp pr. 15. oktober. Frist for approbasjon er 1. oktober. Eventuelt kan man sette opp alternative datoer for arrangementet.

Mottoet må være bedre og raskere turneringsinformasjon.

Alle gode ting er tre

i nordnorsk mesterskap

1973	Gunnar Johnsen
1974	Gunnar Johnsen
1975	Gunnar Johnsen
1976	Stein Jensen
1977	Stein Jensen
1978	Stein Jensen

Stein Jensen, Harstad (21) har gjentatt Gunnar Johnsen's lille kunststykke å vinne det nordnorske mesterskapet tre år på rad. I grunnen har Johnsen vært favoritt også de tre siste årene,

men alltid har han tapt det innbyrdes oppgjøret med Stein.

Årets NNM ble tradisjonelt spilt i pinsen, denne gang i Harstad. Som formann i arrangementsklubben hadde dermed Stein Jensen en dobbelt oppgave. Etter våre rapporter var det et vellykket mesterskap med 100 deltakere (4 under rekorden fra 1976). Spillende turneringsleder var Wiggo H. Eilertsen.

NORD-NORSK MESTERSKAP 1978

		13-15/5
1	Stein Jensen Harstad	2191
2	Gunnar Halvorsen Narvik	2071
3	Kjell Ole Kristensen Narvik	2103
4	Reidar Jenssen Tromsø	2049
5	Sjur Nørøe Harstad	2089
6	Gunnar Johnsen Tromsø	2308
7	Kjetil Vollan Bodø	1989
8	Johs Bøe Tromsø	2004
9	Morten Groth Harstad	1979
10	Terje W Larsen Tromsø	1931
	=3 =5 =9 +6 +4 =2 4 19,5	
	+5 +10 +8 =4 -3 =1 4 18,5	
	=1 +9 -4 +8 +2 =10 4 17,5	
	+7 =8 +3 =2 -1 =5 3½ 17,0	
	-2 =1 +7 +9 -6 =4 3 19,0	
	-9 =7 +10 -1 +5 =8 3 15,5	
	-4 =6 -5 =10 +8 =9 2½ 13,0	
	+10 =4 -2 -3 -7 =6 2 19,0	
	+6 =3 =1 -5 -10 =7 2 18,5	
	-8 -2 -6 =7 +9 =3 2 17,5	

Resultatene viser at mesterklassen var usedvanlig jevnspilt. Avgjørende ble et dramatisk parti mellom Stein Jensen og Gunnar Halvorsen i siste runde. Jensen hadde alvorlige problemer, men i tidsnøden fikk han snudd det hele til sin fordel. Etter utregning av kvalitetspoengene kunne han ta remis uten fortsatt spill.

En telefon

NSb har mesteren på tråden i Harstad: Hallo, er det deg Stein? Norsk Sjakkblad her. Du får gratulere med et nytt mesterskap. Stemmer det at det ble ekstra dramatisk denne gangen?

Det stemmer. Jeg var oppe i forferdelig tidsnød i flere partier, og spillet var i det hele tatt ikke det beste.

Du greide tidsnødduellene på rutine? Jeg skjønner egentlig ikke hvordan jeg kom ut av de duellene. Du har slått Gunnar Johnsen fire år på

rad i nordnorsk mesterskap. Godt tak på han?

Det må man kunne si. Men jeg ble utsplitt i åpningen denne gangen. Måtte gi dama for tårn og løper.

Hva skjedde?

Han unnlot å bytte av et tårn. Dermed fikk jeg et visst press, og så i tidsnøden fikk jeg ofret offiser for to bønder.

Et parti for NSb?

Tja. Nei, jeg hadde et interessant parti mot Reidar Jenssen. Kan du sende oss det med kommentarer til neste nummer?

Greet.

Gunnar Halvorsen overrasket?

Ja, han var ikke blant de favorittene jeg regnet med.

Forresten, hvordan gikk arrangementet? Vi er nå fornøyd sjøl i klubben. Ikke noe nevneverdig klickk.

Du spiller ikke i NM?

Nei dessverre, det passer ikke med ferien. Men jeg skal istedet være med i Skien og på Gausdal.

Ambisjoner nå?

Ja. Spesielt nå som jeg er ferdig med utdannelsen.

Du blir i Harstad?

Tja, jeg skal i militæret i oktober.

Men da regner jeg med at det blir god anledning til å spille sjakk.

Takk skal du ha. Vi ses.

Week-enden ble avrundet med ting i Nord-Norges Sjakkforbund, hvor styret med formann Erling Fløtten, Kirkenes i spissen ble gjenvalet.

Gunnar Halvorsen, Narvik var med i selve kampen om mesterskapet.

JUNIOR A:

1	Jan S Berglund	Hammerfest	1859	=7	+12	-3	+4	+2	+6	5	21,0
2	Geir Lorentsen	Hammerfest	1745	+11	+7	+6	+9	-1	+8	5	20,5
3	Tor G Nilssen	Vadsø	1817	+5	=4	=1	-6	+13	+7	4	18,0
4	Børge Jacobsen	Fauske	1789	+14	=3	=9	-1	=6	+11	3½	19,5
5	Tor K Schjølseth	Kirkenes	1839	-3	+15	=7	=10	+14	=9	3½	16,5
6	Torfinn Eriksen	Narvik	1529	+8	=9	-2	+3	=4	-1	3	23,5
7	Roald Thorstensen	Narvik	1500	=1	-2	=5	+12	+16	-3	3	21,0
8	Bengt Eriksen	Kirkenes	1589	-6	+10	=13	+11	=9	-2	3	19,0
9	Egil Teger	Narvik		+16	=6	=4	-2	=8	=5	3	18,0
10	Jan P Solhaug	Kirkenes	1469	=12	-8	+15	=5	-11	+16	3	14,0
11	Harry Inge Luther	Harstad	1677	-2	+13	=14	-8	+10	-4	2½	19,0
12	Alf O Berglund	Hammerfest	1514	=10	-1	+16	-7	=15	=13	2½	16,0
13	Svein H Endresen	Mo		+15	-11	=8	=14	-3	-12	2½	15,5
14	Leif M Kofoed	Vardø		-4	+16	=11	=13	-5	-15	2	13,5
15	Geir Olsen	Harstad		-13	-5	-10	-16	=12	+14	1½	13,5
16	Kjell A Jensen	Mo	1517	-9	-14	-12	+15	-7	-10	1	15,0

KLASSE I A: 1 Roar Lindblom, Harstad 5
2 Wiggo H. Eilertsen, Tromsø 4 3 Erling Fløtten, Kirkenes 3½(19) 4 Kjell Aanes, Narvik 3½(18,5) 5 Roy Evensen, Harstad 3½(14,5)

KLASSE I B: 1 Jan-Bjarne Rambø, Harstad 4½ 2 Anton Thorstensen, Narvik 4 (21) 3 Kjell Figenschou, Kirkenes 4 (20) 4 Imbjørn Nimbki, Tromsø 4(18) 5 Svein Thrana, Bodø 3½(21,5)

KLASSE II: 1 Børge Svanholm, Hammerfest 4½(22,5) 2 Arild Ernstsen, Tromsø 4½(22) 3 Skjalg Rafnung, Narvik 4½ (20,5) 4 Odd Gunnarsen, Harstad 4 5 Odd Andersen, Skjervøy 3½(21) 6 Roy Mælvoll, Harstad 3½(18)

KLASSE III: 1 Pål Egil Knutsen, Vadsø 4½(19,5) 2 Rolf B. Karsen, Vardø 4½

(17) 3 Arne O. Larsen, Narvik 4(20) 4 Jostein Risan, Kirkenes 4(17)

JUNIOR B: 1 Sverre Arntzen, Narvik 5½ 2 Tor Arne Karlsen, Narvik 4½ 3 Paul Risvaag, Hammerfest 4(22) 4 Bernt Markussen, Bodø 4(21) 5 Bjørn R. Albrightsen, Hammerfest 3

LILLEPUTT: 1 Georg Krohg, Vadsø 5(19) 2 Lars A. Oldernes, Vadsø 5(17) 3 Petter Dale, Harstad 4(19) 4 Tor Egil Dahl, Øksfjord 4(17)

Reportasjen ble dessverre litt tynn i denne omgang. Et bestilt referat kom ikke tidsnok, og redaksjonen hardevis vært lammet av sommervarme. Men vi regner med noen spennende partier i neste nummer.

60 år siden første NM i sjakk

Norsk Schakforbund ble stiftet i 1914, men arrangerte ikke noen turnering før to år senere. "Landsturneringen" i Christiania 1916 samlet bare 14 spillere og var heller ikke tilstilt som norgesmesterskap. Vi nevner likevel at H.C. Christoffersen, Drammen vant turneringen foran A.M. Erichsen, Christiania Schakselskab - begge senere norgesmestere.

Norgesmesterskap ble det først i 1918, nærmere bestemt i Det Militære Samfund, Kristiania fra 20. til 28. juli. Fra århundreskiftet til 2. verdenskrig var disse lokalene fast tilholdsted for større sjakkturneringer i hovedstaden; ti landsturneringer og fire nordiske turneringer har vært spilt der! Når nettopp Det Militære Samfund var skueplass for så mange sjakkturneringer, tipper vi at det har sammenheng med en av pionerne i norsk sjakkliv - kaptein, major og oberstløytnant S. Vaage, Christiania Schakselskab. Vaage var formann i Christiania Schakselskab 1894-1903 og 1905-1912, norsk representant ved stiftelsen av Nordisk Sjakkforbund i 1899, forfatter av et par nyttige lærebøker og sjakkredaktør i Dagbladet og fra 1902, i Morgenbladet.

Norgesmesterskapet 1918 ble forøvrig klart vunnet av Josef Lilja, Christiania Schakselskab (CS) som tok 7½ poeng av 8 i klasse 1. Mesterklasse ble det først året etter. Men også i 1918 var det naturligvis landets, i hvertfall byens, beste spillere som deltok.

Det er vanskelig å gjenskape en 60 år gammel atmosfære, selv i sjakk, men Morgenbladets beretning gir i alle fall et sjarmende innblikk i forholdene. Hva f.eks. med publikumsinteressen?

Turneringen følges stadig med spændt interesse av talrige tilskuere. De indviede forsikrer, at spændingen er likesaa stor som under den hidsigste idrætskamp paa Stadion - selv om den ikke gir sig de samme uttrykk ved schakbordene som paa idrætspladsen. I turneringslokalet i Militære Samfund hersker der en dyp aandelos taushet

Deltagerne i landsturneringen i 1918 oppstilt utenfor Det Militære Samfund.

fra klokken 8½ morgen til 12 middag samt videre fra klokken 3 ettermiddag til 7 aften, da 30 spillere fra 9 forskjellige byer for søker at gjøre hverandre mat.

Avisens sluttrapport fortjener å gengis i sin helhet:

NORSK SCHAKFORBUND'S TURNERING
sluttet søndag formiddag med sidste omgang i klasse I Her vandt Aalheim over Ekenes, Lilja over Oscar Andreassen og Leif Lund over Jac. A. Brekke, mens partiet G. Christiansen - Christoffersen blev remis.

Præmieutdelingen fandt sted søndag aften under en stilfuld avslutningsfest i Militære Samfunds vakre lokaler. Efterat samtlige kongressens og turneringens deltakere var blitt foreviget i et stort gruppebillede, sat på pladsen utenfor bygningen, gikk man til toerne av en pompøs festmarsch tilbords i den store festsal. Til den gode stemning, som raadet fra første stund, bidrog ikke mindst den fortrinlige menu, hvorigjennem Militære Samfunds vertinde hevdet sit gode renommé.

Norsk Schakforbunds formand, ingeniør Sigurd Lund, utbragte skaalen for forbundet og redegjorde for det opsving

interessen for schakspillet har tat her i landet i de senere aar, en interesse, som har git sig utslag i danelsen av schakselskaper og klubber saavel i hovedstaden som ut i distrikterne. Et godt ydre tegn paa schaklivets trivsel og vekst hadde man nu ogsaa faat i det fond, som var blit dannet ved større og mindre bidrag fra medlemmerne av forbundet, og som nu var naadd op til et beløp av over 2000 kroner.

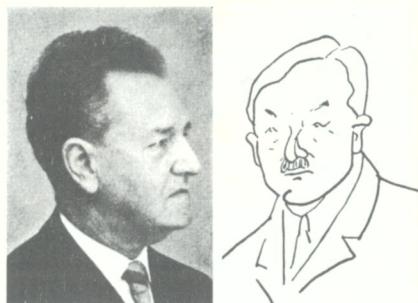
Der holdtes selvfølgelig en række andre taler, bl.a. av formanden i Christiania Schakselskap, grosserer Erdmann for forbundets styre. Endvidere var der der taler for turneringens utenbys deltagere, for præmievinderne, for schakveteranerne, hvis grundlæggende arbeide man nu saa frukterne av, blandt dem Christiania Schakselskaps mangeaarige leder og formand, major S. Vaage, som fik sin specielle og begeiste hyldest, for pressen etc. At schakmennesker, som for almindelige dødelige tar sig ut som verdens kjedeligste væsner, naar de ved brættet dyrket det ædle spill, ogsaa kan være i be siddelse av godt- og lystig humor, fik man slaænde beviser paa i flere morsomme taler, bl.a. i en vittig og rammende "epilog" av ingenør Hanspeter Hansen, som i et rimbrev gav træffende karakteristiker av en række kjendte navns inden hovedstadens schakverden. Og kulminationen kom, da som festens sidste taler hr. Murer foredrog sin spirituelle versificerte "Klagesang fra de upramierte", en præstation, som henrev hans tilhørere til stormende begeistring.

Præmieutdelingen, som foregik mot slutten af maaltidet, hadde følgende utfald:

I klasse I fik J. Lilja med $7\frac{1}{2}$ points 1ste præmie og en pragtfuld sølvpokal, opstillet av en anonym giver. Herved erhvervet hr. Lilja sig titlen av norsk schakmester for 1918. H.C. Christoffersen, Drammen, fik 2den præmie med $5\frac{1}{2}$ points, og G. Christiansen og A.M. Erichsen delte 4de og 5te præmie med hver 4 points.

I klasse II A. fik I. Nissen 1ste præmie med $4\frac{1}{2}$ points, mens Jac. Lund, Fredrikstad, og Ingv. Sørensen, Skien, delte 2den og 3die præmie med hver $3\frac{1}{2}$ points.

I klasse II B. fik S. Lima, Rjukan, 1ste præmie med 6 points, A. Lifeldt

Arthur Lifeldt (til v.) deltok i NM i 1918. Den første norgesmesteren, Josef Lilja, er tegnet av A.M. Erichsen (selv norgesmester i 1923).

2den præmie med $5\frac{1}{2}$ points, Seth 3die præmie med $4\frac{1}{2}$ points og Jokstad, Drammen, og A. Lund, Trondhjem, delte 4de og 5te præmie med 4 points hver. I juniorklassen fik Nystrøm, Tønsberg, 1ste præmie med $4\frac{1}{2}$ points, Odd Røst 2den præmie med 4 points, og Stokkeland, Tønsberg, 3die præmie med $3\frac{1}{2}$ points.

Hver enkelt av præmievinderne blev hyldet med livlige haandklap.

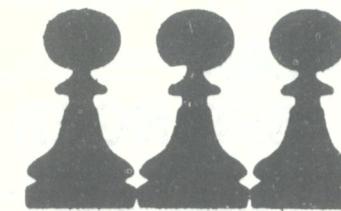
Efter middagen intoges kaffe avec i selskapsværelserne, mens festsalen blev ryddet til pjolderborde og en livlig lynturnering med 5 sekunders betenkningstid til hvert træk. Præmievinderne her blev: 1. Jac. A. Brekke, 2. H.C. Christoffersen, 3. Olaf Smedal, 4. G. Christiansen og 5. Leif Sinding.

Først langt over midnat sluttet den stemningsfulde og smukke fest.

Forbundets jubileumsbok forteller at den første norgesmesteren, Josef Lilja (1885-1935), ikke bare var en dyktig sjakkspiller, men også var hjelpsom overfor Forbundet og villig til å yte økonomiske bidrag.

Den eneste gjenlevende vi vet om fra den første landsturneringen, er Arthur Lifeldt (86), nå som dengang medlem i Schakklubben av 1911 i Oslo. Lifeldt var sekretær i Norsk Schakforbund 1918-20 og 1921-23. Til NSb forteller han bl.a. at Josef Lilja var en solid spiller og hadde fiskeforretning på Skillebekk.

RICA PLAZA

Dronning Mauds gt. 1-3,

tlf. 41 25 44

● RESTAURANT
● DANS
● NIGHT CLUB

Åpent til kl. 03.00

DET SPRINGER

I ØYNENE AT
SJAKKLIVET BLOMSTRER!

BØLER
GARTNERI OG BLOMSTERFORRETNING
BØLER GÅRD - OSLO 6
TELEFONER 26 01 95 - 26 09 34

Også turister som ikke spiller sjakk
er velkommen til oss med sine
bankforretninger!

NORE SPAREBANK

3630 Rødberg. Tlf. (034) 41 144 - 41 265

debatt

NM FOR KLUBBLAG

På kretstinget for Østfold Schakkrets, som ble avholdt 26.5., ble avviklingen av NM-lag diskutert. Det var enstemmig enighet om at måten mesterskapet avvikles på ikke er tilfredsstillende. Når en runde er blitt trukket, får man ofte bare ca. en ukes frist på å få ferdigspilt denne. Dette medfører at klubbenes kan få vanskeligheter med å stille lag, og det kan også bli problemer med å få berammet kampene. Likeledes mener vi at turneringen starter for sent.

Østfold Schakkrets vil derfor foreslå: Påmeldingsfristen settes til 1. januar. 1. runde spilles i løpet av januar. 2. runde spilles i løpet av februar. 3. runde spilles i løpet av mars. 4. runde spilles i løpet av april. Finalen spilles i løpet av mai måned.

En tanke kan også være å avvikle mesterskapet som en monradturnering over en helg.

Dessuten mener vi at all walk over skal være gjort unna i løpet av 1. runde.

Håper at vårt forslag vil bli tatt opp til vurdering, da det nåværende avviklingssystemet kan medføre at klubber som er interessert i å være med i turneringen, ikke stiller opp.

Jan Ludvigsen
(sekr. Østfold Schakkrets)

SVAR TIL FØRLAND

Du er orientert hører jeg. For mitt vedkommende regner jeg med Nord-Norge som en vesentlig del av utkant-Norge og der er vi ikke det minste misføyd med "ståa".

For oss er lag-NM av mindre betydning. Det vil koste klubber og forbund enorme summer som vi mener kan benyttes på bedre måter.

I Nord-Norge føler vi oss ikke snytt eller tilsidesatt. Tvert imot synes vi at forbundet har støttet opp om sam-

lige "nødskrik" fra nord.

Men bevares, kritikk fortjener også Norges Sjakkforbund, og det er for det første effektiviteten jeg etterlyser. Det er et misforhold mellom arbeidsmengde og fordeling av oppgaver. Det kan skorte på vilje til å fordele oppgaver, men det kan også skorte på folk som vil påta seg en oppgave. Hva vet jeg?

Mange konkrete saker har vi kommet med, men Norsk Sjakkblad har tidligere ikke prioritert slikt stoff, og vi har derfor bare hatt anledning til å ta opp slike spørsmål i Nord-Norsk Sjakk. Alle burde nå vite om bladet og at forbundsrepresentanten selv har en spalte hvor han blant annet svarer på de spørsmål vi stiller.

Min mening er derfor at Norges Sjakkforbund er meget lydhør, men mye koker bort i kålen, og årsakene til det skulle jeg gjerne vite.

Hvorom nå alt er, så må vi ikke glemme at norsk sjakk aldri har stått så sterkt som nettopp nå, verken sentralt eller i provinsen. -Det fortjener ros.

Kjell Johannessen

● Dansk Skak Union markerer sitt 75 års jubileum i år på behørig vis. Sentralt i feiringene sto naturlig nok Danmarks mesterskapet i Horsens, som ble spilt i påsken. 21-årige Carsten Høi fikk her sitt gjennombrudd:
1 Carsten Høi 7½ 2 Ole Jakobsen 7 3 Jens Kristiansen 6½ 4 Jørgen Hvenekilde 6 5 Jens Ove Fires-Nielsen 5½ 6 Bjørn Brinck-Claussen 5½ 7 Jacob Øst Hansen 5½ 8 Erling Mortensen 5 9 Gert Iskov 4½ 10 Thorbjørn Rosenlund 4½ 11 Erik Pedersen 4½ 12 Jens Kølbæk 3

● På programmet står også tre landskamper - mot Norge, Sverige og England - hvorav de to første alt er spilt, og med dundrende suksess. Som kjent gikk det Norge ille i Hjørring med 5½-10½, men enda verre ble svenskenes resultat: 4-12!! Mordet fant sted i Næstved 6-7. mai. Første dag vant Danmark med ikke mindre enn 7-1. Danmark - Sverige: S.Hamann - A.Ornstein 1-0/½-½ O.Jakobsen - B.Jansson 1-0/1-0 J.Kristiansen - T.Wedberg 1-0/½-½ S.Fedder - C.Niklasson 1-0/0-1 C.Høi - B.Hammar 0-1/1-0 J.Sloth - D.Cramling 1-0/½-½ E.Mortensen - C-M.Bjørk 1-0/½-½ B.Kølvig - B.Borisova 1-0/1-0

RATINGTALL

pr. 10/6 -1977

Arbeidet i Elo-komiteen er ingen gjettetkonkurranse! Mange av de rapporter som sendes inn er eksemplariske på alle måter, men de aller fleste er skandaløst mangelfulle.

Heretter vil vi kreve:

- Alle deltagere oppgis korrekt skrevet og med fornavn.
- Deltagere som sto oppført på forrige offisielle liste, skal ha Elo-tallet fra denne listen påført på rapporten.
- Feilskrivninger av navn, gal klubbtilhørighet o.l. på forrige liste skal rettes med angivelse av korrekte data.

Brudd på disse bestemmelser medfører retur av rapporter – ikke fordi vi ønsker å være rigide, men fordi arbeidet ellers blir umulig med det spillerantall vi etterhvert kommer opp i.

En annen ting: Turneringsresultater skal sendes inn umiddelbart etter turneringsslutt, senest innen 1 måned. Samt: Turneringer med et rimelig rundantall (opptil 15) bør ikke vare mer enn 6 måneder. Tenk på juniorer i sterke fremgang, for hvilket det er svært viktig at resultatene innkommer i riktig rekkefølge.

Siden forrige liste er det korrigert 2829 ratingtall. 1364 personer tilfredsstiller kravene for offentliggjørelse, av disse har 864 etablerte tall (over 30 partier).

Følgende turneringer er regnet siden forrige offisielle liste:

Klubbmesterskapet i: Bergens (M,I), Stjernen (MI, MI, A, B og C), Hammerfest, Larvik, Kirkenes (M, I og II), Gjøvik, Bodø (M), Asker (M), Vardø (M og I), Meråker, Moss (M og A), Grane (A), Strømmen (M, I og II), Grane (A jr.), Sarpsborg (M, A og B), Konnerud, Halden, Narvik (M, I, II og III), Skien (B), Steinkjer, Caissa, Løten, Ski (A, B og C), Kongsberg 1977 (M, I+II), Kongsberg 1978 (M, I og II), Stabekk, Vadsø (M og I), Lillehammer (M og A), Nordstrand (M, I og II) og ASKO (A, B og C). Mesterskap for krets/by/sted/område: Helgeland, Rogaland, Hedmark & Oppland, Halden, Narvik, Kongsberg, og Lillehammer. Høstturneringa i: Vad-

sø, Drammen (M og I), Kristiansund, Sandnes, Moss, Florø (I og II), Volda, OSS (M, I og II), Horten, Tromsø, Elverum (I og II), Vardø, Eidsvoll (M og I), Asker, Øksfjord, Ski, Molde (A og B), Strømmen (M, I og II), Stavanger og Bergen (II 1977). Vårtturneringa i: Fauske (M), OSS (I, II og M), Stavanger (M og I), Horten, Drammen (M og I), Øksfjord, Bergen (M og I), Tromsø (M, I og II), Eidsvoll (M og I) og Florø (I og II). Pokalturneringa i: Sarpsborg, Arbeidernes og Trondhjems. Lagmesterskap for krets/by/sted/område: Møre og Romsdal, Oslo (M og A), St. Olavs Cup (Oslo, A og B), Rogaland, Nordland, Østfold. Pokalkamp Bodø-Fauske. Innledende runder NM-lag, sen. og jun. Nordstrand-Monrad, Bergens høstturn. (II), Oslomesterskapet og NNM (M). Oslo GP, Jarleslaget, Granceturneringa, Grenaderen GP, Buskerud GP, Det åpne NM, Graneslaget, Sognal GP, Horten Jubileum, Moss GP og Eidsvoll GP. Internasjonale turneringer i: Hallsberg (jun.), Roskilde, Reykjavik, Rilton Cup (A), Fredrikstad (sen. og jun.), Astoria Hamar, Kirkenes (jun.). Informa Cup Kringsjå, Skien (jun.), Lodz Polen og Sämischi Minneturn. Kiel.

Ratingavgifta

er kr.5 pr. spiller pr. turnering. Vennligst betal denne uoppfordret til:

NSF's Elo-komite, Oslo
Postgiro nr. 2110401.

Spørsmål angående betaling sendes: Johs.R. Kjeken,
Bestumvn. 69 b, Oslo 2.

TURNERINGSRESULTATER

sendes: Per A. Bergersen,
Åslivn. 17, 1320 Stabekk

Husk å oppgi turneringens betenkningstid. Juniorspillere skal ha påført fødselsdato og år.

Norskstoppen

1 Leif Øgaard OSS	2450	48 Aleks Semakoff OSS	2147
2 Knut J Helmers Stjernen	2448	49 Steinar Lindblom OSS	2145
3 Terje Wibe Nordstrand	2432	50 Pål-Ole Liabøtrø Tønsberg	2144
4 Arne Zwaig Fischer	2410	51 Runar Mathisen ASKO	2141
5 Eivind Poulsøn Volda	2402	52 Gunnar Solberg Fischer	2140
6 Paul Svedenborg Narvik	2397	53 Dag Svedenborg Narvik	2139
7 Ragnar Hoen OSS	2394	54 Kjetil Grandal OSS	2136
8 Svein Johannessen Fischer	2378	55 Arne Danielsen Fnatt	2131

Juniortoppen

1 Morten Trolldalen Skien	2326	1 Morten Trolldalen Skien	2326
2 Ole Scott Knudsen OSS	2323	2 Ole Scott Knudsen OSS	2323
3 Bjørn Tiller OSS	2285	3 Bjørn Tiller OSS	2285
4 Michael Wiedenkeller Elverum	2181	4 Michael Wiedenkeller Elverum	2181
5 Petter Haugli Moss	2176	5 Petter Haugli Moss	2176
6 Pål-Ole Liabøtrø Tønsberg	2144	6 Pål-Ole Liabøtrø Tønsberg	2144
7 Svein Michelsen Hinna	2111	7 Svein Michelsen Hinna	2111
8 Johan Berg Namsoys	2045	8 Johan Berg Namsoys	2045
9 Jon Olav Fivestad Volda	2039	9 Jon Olav Fivestad Volda	2039
10 Arild Lauvsnes Hinna	2011	10 Arild Lauvsnes Hinna	2011
11 Henning Eggede-Nissen Stjernen	2000	11 Henning Eggede-Nissen Stjernen	2000
12 Lars Eckhardt Nordstrand	1996	12 Lars Eckhardt Nordstrand	1996
13 Morten Groth Harstad	1981	13 Morten Groth Harstad	1981
14 Svein Rishovd ASKO	1980	14 Svein Rishovd ASKO	1980
15 Petter Stigard Stjernen	1971	15 Petter Stigard Stjernen	1971
16 Arve Koppedal Hinna	1954	16 Arve Koppedal Hinna	1954
17 Dag Lauvås Langesund	1936	17 Dag Lauvås Langesund	1936
18 Arnt Esbensen Vadsgård	1924	18 Arnt Esbensen Vadsgård	1924
19 Tor Egil Førland ASKO	1922	19 Tor Egil Førland ASKO	1922
20 Jørjan Jansson Asker	1919	20 Jørjan Jansson Asker	1919
21 Kåre Storhaug Stavanger	1916	21 Kåre Storhaug Stavanger	1916
22 Pål Hustad OSS	1912	22 Pål Hustad OSS	1912
23 Børge Jacobsen Fauske	1885	23 Børge Jacobsen Fauske	1885
24 Svein Bjørnland Fredrikstad	1884	24 Svein Bjørnland Fredrikstad	1884
25 Tore Granseth Lillehammer	1876	25 Tore Granseth Lillehammer	1876

Kvinnelista

1 Mary Klingen Stjernen	1667	1 Mary Klingen Stjernen	1667
2 Anne-Lise Meyer Arbeidernes	1664	2 Anne-Lise Meyer Arbeidernes	1664
3 Wenche Erikssen Stjernen	1554	3 Wenche Erikssen Stjernen	1554
4 Ada Widding Arbeidernes	1466	4 Ada Widding Arbeidernes	1466
5 Erla Strand Nilsen Kr sand s	1118	5 Erla Strand Nilsen Kr sand s	1118
6 Asta Kvinge Stjernen	1111	6 Asta Kvinge Stjernen	1111
7 Liv Trude Kumle Sarpsborg	1100	7 Liv Trude Kumle Sarpsborg	1100
8 Anne Johansen Stjernen	1087	8 Anne Johansen Stjernen	1087

A

Aleksandersen Øivind S. sjøen	2003	119	Andersen Geir Fredrikstad	1305	21
Allesch Leif OSS	1492	67	Andersen Karl Tempø	1896	33
Alm Nils Skjervøy	1420	12	Andersen Kjell Halden	1696	78
Alnes Jan Harald Elverum	1338	18	Andersen Klaus Eidsvoll	1335	77
Almås Øystein Flo	1377	12	Andersen Leif Stjernen	1575	106
Alstermo Bjørn R. Caissa	1550	14	Andersen Odd Skjærveny	1742	192
Amundsen Carl E. Elverum	1457	23	Andersen Odd Skjærveny	1542	12
Amundsen Carl E. Elverum	1756	47	Andersen Olaf Vadsgård	1640	10
Amundsen Erland Moss	1514	25	Andersen Oscar E. Caissa	1691	56
Amundsen Odd Larvik	1598	17	Andersen Per Oskar Arendal	1734	26
Andersen Bjørn Stjernen	1005	11	Andersen Reidar Stjernen	1700	99
Andersen Arne Moss	1454	10	Andersen Sverre Horten	1665	20
Andersen Bjørn Sarpsborg	1754	71	Andreasen Arne jr Br. Sund	1908	31
Andersen Alvin Vadsgård	1657	13	Andreassen Arnold Tromsø	1837	57

Andreassen Egil Fredrikstad	1821	34	Bothner Tom ASKO	1903	121	Edvardsen Magnus Kongsberg	1898	116	Fosse Dan H Jarl	2193	34	Hammervold Trond Halden	1410	14	Hoel Ragnar Fnatt	1766	48
Andreassen Johan Stjernen	2025	17	Brandt Knut Eidsvoll	1442	190	Edvardsen Ragnar Konnerud	1909	177	Fosshaug Kristian Eidsvoll	1605	55	Hamre Einar Drammen	1878	132	Hoel Rolv Kirkenes	1238	16
Andreassen Ole Øksfjord	1750	47	Brandt Bae Gunnar Kr sund	1683	165	Edvardsen Tore Hønefoss	1708	33	Fosså Jonny Indre Østfold	1994	66	Hanevik Arne Harstad	1744	51	Hoen Ragnar OSS	2394	286
Andreassen Tor H Tønsberg	1747	34	Brastein Fritz Skien	1535	44	Egeberg Erik Indre Østfold	1759	51	Fosså Terje Stavanger	1751	20	Hansen Alvin B Jarl	2095	214	Hoffsmarken Iver Gjøvik	1091	10
Andresen Johan Arbeidernes	1662	53	Bratbak Ragnvald Sarpsborg	1446	44	Egede-Nissen Henning Stjernen	2000	72	Foy-Eriksen Svenn Indre Østf	1236	93	Hansen Eilif Fredrikstad	1847	61	Hoje Karl Kirkenes	1251	36
Andresen Ragnar Fredrikstad	1676	61	Bratteteig Tore Inge Bergen	1696	65	Egeland Thore Sjakkameratene	1615	46	Franzen Meinert OSS	1835	34	Hansen Harald Gjøvik	1485	67	Holeng Kent Trondhjem	1226	14
Andresen Sverre Vørde	1486	22	Brottli John Narvik	1840	31	Eger Knut-Ole Sjakkameratene	1598	121	Franzen Terje Vardo	1043	17	Hansen Harald Sjakkameratene	1569	77	Hollas Roar Steinker	1724	20
Angell Håkon Bodø	1566	25	Bredrup Jan Nordstrand	1292	26	Eggen Dagfinn Vardo	1403	25	Fredheim Leif Sørum	1477	32	Hansen Harald Sørum	1371	28	Holm Erik Bode	1646	39
Angelshaug Ole A Bergen	1705	59	Brekke Kjell Arne Volda	1765	22	Eide Morten Bergen	1592	11	Fredriksen Harald Stjernen	1393	10	Hansen Harry Sjakkameratene	1622	20	Holmbo Gunnar Fredrikstad	1728	29
Antonsen Niels Stjernen	1565	59	Brekke Tore Bergen	1659	36	Eide Just M Sjakkameratene	1646	20	Fredriksen Rolf Stjernen	1201	10	Hansen Ivan Fredrikstad	1730	51	Holmen Oddvar Grane	1299	11
Antonsen Frode Risør	1753	36	Brekke Øystein ASKO	2059	150	Eide Frode Størennen	2109	81	Fredriksen Svein Størennen	1664	59	Hansen Jan Stjernen	1730	70	Holst Helge Asker	1460	62
Antonsen Odd Sarpsborg	1420	19	Brende Ole R Flørø	1532	42	Eidså Edvin Alesund	1552	11	Frydenberg Pål Stabekk	1562	80	Hansen Johan Fr OSS	1385	19	Holt Olav Trønmo	1403	16
Antonsen Peder Caissa	1306	25	Brenden Mads Strømmen	1548	52	Eiken Håkon Bergen	2188	102	Froseth Rune Steinker	1742	15	Hansen Johnny Drammen	1763	94	Holtan Per Steinker	1779	14
Antonsen Øyvind Caissa	2112	160	Brendhaug Olaf Meråker	1483	32	Eikseth Egil Bode	2074	62	Furuheim Bjørn Elverum	1317	18	Hansen Kjell Asker	1476	16	Holtermann Eiler Asker	1820	74
Appelgren Sverre Fredrikstad	1440	21	Brenne Tore Hamar	1738	52	Eikås John Kirkenes	1461	41	Fyri Tormod OSS	1806	164	Hansen Leif Larvik	1845	25	Honstad Jon Caissa	1755	65
Arnesen Edvin Sjakkameratene	1180	106	Brink Mundt Stavanger	1730	19	Eilertsen Wiggo H Trømsø	1896	84	Fystro Odd-Ivar Sjakkameratene	1554	64	Hansen Odd-Rune Fatt	1225	22	Hørpestad Kåre Størennen	1351	30
Arntsberg Johan W Grane	1212	11	Briskelid Terje Øksfjord	1337	13	Eivindsen Jan Grane	1755	20	Folling Magne Bergen	2253	189	Hansen Ola Bergen	1838	31	Hoseth Guðmund Bode	1868	24
Arntsen Sverre Narvik	1389	30	Brix Jan Caissa	1645	43	Eivindsen Kjell A Grane	1489	12	Forland Tor Egil ASKO	1922	59	Hansen Per Kr Bøler	1739	48	Hovde Svenn Ski	1734	65
Aslaksen Nils M Alta	1727	30	Brokstad Knut Arbeidernes	2054	56	Eivindsen Asmund Grane	1667	25	Gabrielsen Øyvind Arbeidernes	1714	71	Hansen Per V Sarpsborg	1274	10	Hovde Frank Steinker	1867	42
Aspøren Arne Nordstrand	1641	31	Bruheim Olav Arbeidernes	1816	47	Eik Arvid Nordstrand	1718	30	Gaarensen Geir I OSS	1677	81	Hansen Roy Drange ASKO	1602	29	Hübner Bjørn Steinker	1548	18
Åspås Reidar Arbeidernes	1544	41	Brunvold Bjørn Molde	1387	26	Eik Jon Nordstrand	1686	54	Gjorvigsmoen Geir I OSS	1677	81	Hansen Rune Narvik	1263	25	Høgsnes Brynjulf Steinker	1654	70
Augestad Bjørne Ski	1258	19	Brunvoll Øyvind Molde	1552	42	Eiboth David OSS	1780	75	Godthibsen Håkon Hammerfest	1445	37	Harestad Ove Stavanger	1807	19	Høidal Erik Sarpsborg	1868	111
Aukrust Harald Ski	1705	67	Bryhn Per Våler	1167	20	Eigvard Bjørn Ski	1385	11	Godaas Sturla OSS	1659	25	Harestad Thor G ASKO	2205	172	Høidal Terje Sarpsborg	1254	15
Aurås Harald M Molde	1500	20	Brekken Svein Meråker	1415	22	Eilfassens Nils O Kongsvinger	1340	10	Grandal Kjetil OSS	2136	72	Harmen Johan C Eidsvoll	1789	89	Høie Johannes Tromsø	1951	133
Aurlund Kjell Stjernen	2002	37	Brondebo Ivar Halden	1780	102	Engebretsen Per Horten	1546	14	Granseth Tore Lillehammer	1876	37	Harris Ralph Eidsvoll	1682	220	Høivøl Erik Horten	1816	17
Austreng Erik Asker	1657	77	Breistein Lars R Sandnes	1884	11	Eilingsen Odd S ASKO	1782	66	Granum Roger Jevnaker	1509	51	Hartvigens Yngvar Stjernen	1630	55	Høstli Kjell Skien	1196	10
Austvik William Molde	1276	21	Bunes Johan Indre Østfold	1763	146	Eilingsen Peter ASKO	1748	77	Gjerdrum Olaf Våler	1805	30	Haugen Jahn Moss	1885	288	Haus John Meråker	1392	22
B			Bunes Johan Indre Østfold	1662	28	Eilestø Roar Hamar	1915	12	Gjerdrum Godtfred Risør	1717	38	Hautot Philippe Stavanger	1766	10	Hausvold Roar Indre Østfold	1310	28
Bae Olav Sunndalsøra	1722	39	Børhaugen Alf Narvik	1887	84	Eilstad Oskar Mosjøen	1619	18	Gjorvigsmoen Geir I OSS	1677	81	Havard Dale Stavanger	1807	19	Høgåsnes Brynjulf Steinker	1766	65
Bahus Gunnar Stange	1328	15	Bækken Ole H Stjernen	1678	134	Eilstad Ulf Narvik	1119	26	Godthibsen Håkon Hammerfest	1445	37	Harestad Thor G ASKO	2205	172	Høidal Terje Sarpsborg	1254	15
Bakke Nils A Hammerfest	2042	18	Bekkemose Dag Moss	1261	81	Eitervåg Bernt Stavanger	1755	10	Gjorvolden Arild Sør	1571	107	Harmen Johan C Eidsvoll	1789	89	Høie Johannes Tromsø	1951	133
Bakke Per Knut Eidsvoll	1485	153	Bekkemose Dag Moss	1212	235	Endresen Svein Mo	1845	23	Granseth Terje Lillehammer	1876	37	Harris Ralph Eidsvoll	1682	220	Høivøl Erik Horten	1816	17
Bakkeli Kjetil Trondhjem	1530	14	Bekkemose Dag Moss	1753	30	Enebakkens Fred Moss	2020	43	Granumseth Yngvar Stjernen	1630	55	Hartvigens Yngvar Stjernen	1630	55	Høstli Kjell Skien	1196	10
Bala Georg ASKO	1460	42	Bekkemose Dag Moss	1616	89	Eiendom Svein Mo	1884	11	Gjerdrum Gustav Evje	1410	11	Haugen Roger Jevnaker	1509	51	Høyberak Erling Trønmo	1423	22
Banay H Bergen	1326	28	Bekkemose Dag Moss	1620	13	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjerdrum Gustav Evje	1410	11	Haugen Sverre Størennen	1781	60	Hoyer Tor Ski	1423	22
Bang Birger Narvik	1023	16	Bekkemose Dag Moss	1620	13	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Andreas Moss	1721	72	Hatteberg Tord Tønsberg	1653	24	Høyhilder Tord Tønsberg	1985	34
Banhai Lazlo Sjakkameratene	1330	26	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Andreas Moss	1721	72	Haukeland Cato Stjernen	1324	46	Haakonseten Cato Stjernen	1324	46
Barda Yngvar Stjernen	2182	323	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Barroch Odd Meråker	1736	73	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Barstald Thoralf N Stjernen	1137	11	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bekke Arne G Elverum	1698	45	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bekkeli Leif Drammen	2118	67	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bendixen Dag Moss	1576	30	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bendixen Carl Moss	1523	38	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berakvam Martin Stavanger	1768	10	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berg Børger Risør	1654	72	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berg Harry Eidsvoll	1321	178	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berg Evald Arbeidernes	1987	28	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berg Jan Hortsen	1945	45	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berg Johan Namsos	2045	53	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berg Svein Stjernen	2222	235	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bergsæn Odd Larvik	1877	31	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bergen Ole ASKO	1594	19	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bergersen Kjetil J Gjøvik	1327	23	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bergersen Petur A Stabekk	1958	167	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berglund Alf Narvik	1508	25	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berglund Jan Hammerfest	1841	77	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bergvoll Magne Tromsø	2037	82	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Bernhardt Carl J Trondhjem	1916	34	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berntsen Bjørn Stjernen	1612	106	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berntsen Einar Strommen	1610	75	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berntsen Runne Strommen	1370	32	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31	Gjeddrum Arne V OSS	1703	23	Haugen Kristoffer Tønsberg	1743	31	Haaaland Egil N Stavanger	1760	10
Berntsen Bjørn A Lillehammer	1052	12	Bekkemose Dag Moss	1688	74	Eik Arvid Nordstrand	1718	31									

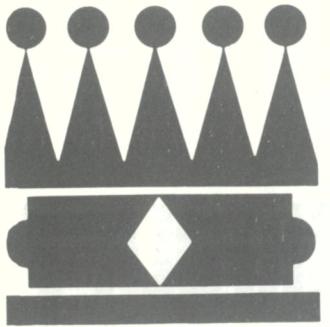
Jernberg Karl-Petter Tromsø	1150	76	Kofoed Leif M Vardo	1536	22	Lerudsmoen Ments Våler	1320	27
Johannessen Kjell Hammerfest	1690	82	Kofoed Torsten Narvik	1590	16	Liaabøtrå Pål-Ole Tonsberg	2144	71
Johannessen Roger Lillehammer	1305	12	Kolberg Magnor Grane	1394	23	Lid Trond Olsen Kirkenes	1621	50
Johannessen Svein Fischer	2378	354	Kolsaker Per Asker	1284	50	Lie Erik Elverum	1257	12
Johansen Anne Stjernen	1087	31	Konestabo Augusto Tandrasjakk	1466	10	Lie Gunnar Porsgrunn	1889	21
Johansen Arild Horten	2063	122	Kopperdal Arve Henna	1954	81	Lie Harald I Grane	1602	16
Johansen Arne Drammen	1645	18	Kopperdal Ole Henna	1786	24	Lie Ivar Brude Grane	1909	42
Johansen Arve Fredrikstad	1490	20	Kristensen André Vardo	1037	11	Lien Arne Lillehammer	2028	87
Johansen Birgen Konnerud	1456	36	Kristensen Bjarne Narvik	1763	61	Lien Ole Lillehammer	1589	47
Johansen Frank Halden	1426	121	Kristensen Eksild Narvik	2028	18	Lilleng Gunnar Stremmen	1475	52
Johansen Harald Eidsvoll	1190	24	Kristensen Kjell O Narvik	2108	100	Lilleng Lloyd I Østfold	1827	64
Johansen Johan Caissa	1945	10	Kristensen Kolbjørn Bodø	1609	36	Lind Hugo Jarl	1729	90
Johansen Ketil Moss	1565	14	Kristensen Kåre Skien	1345	10	Lindberg Konrad Trondhjem	1806	34
Johansen Kjell Fredrikstad	1504	19	Kristianen Bernhard Vardo	1276	17	Lindberget Asgeir Elverum	1370	18
Johansen Kjell Tønsberg	1841	44	Kristiansen Erling OSS	2324	305	Lindberget Gert Sørum	1476	52
Johansen Knut I Østfold	1639	42	Kristiansen Jan ASKO	1487	22	Lindblom Roar Harstad	1900	138
Johansen Knut Stjernen	1497	141	Kristiansen Kåre Sorum	1446	29	Lindblom Steinar OSS	2145	254
Johansen Knut E Moss	1538	22	Kristiansen Mathias Arbeiderm	1580	26	Lindgård Gute Ski	2000	72
Johansen Kaare O Nordstrand	1565	125	Kristiansen Oddvar Stjernen	1693	117	Lindgren Helge Narvik	1020	11
Johansen Magne Tromsø	1863	41	Kristiansen Paul Stjernen	1196	69	Lindrup Helge Stjernen	1637	84
Johansen Michael Stjernen	1187	46	Kristiansen Per R Harstad	1568	21	Lindstrøm Terje Narvik	1601	23
Johansen Odd Drammen	1189	28	Kristiansen Reidar Stange	1501	39	Lingjærde Jan-Ottar Tromsø	1690	46
Johansen Odd B Fredrikstad	1729	59	Kristiansen Reidar Stange	2189	154	Ljøsne Magnar Lærdal	1915	31
Johansen Otto Caissa	1742	30	Kristiansen Tore G Sarpsborg	1760	96	Locketsen Ernst Narvik	1824	20
Johansen Paul Moss	1862	126	Kristoffersen Per Sarpsborg	1287	15	Lorck Fredrik Kristiansand	1783	112
Johansen Steinar Stjernen	1544	18	Krohg Georg Vadsø	1366	37	Lorentsen Geir M Hammerfest	1666	74
Johansen Svein Åge Narvik	2108	102	Krogstad John Meråker	1138	15	Lorentsen Terje Vardo	1416	17
Johansen Sverre Kirkenes	1329	64	Krokkan Kåre Kongsgård	1525	31	Loy Erik Bergen	1649	15
Johansen Sverre Sarpsborg	1481	46	Krosby Hiell 1911	1707	19	Ludvigsen Jan Fredrikstad	1898	150
Johansen Thor Asker	1995	202	Krybøe Kåre J OSS	2094	171	Ludvigsen Jarle Mosjøen	1694	13
Johansen Toralf Sjakkameratene	1792	102	Kumle Liv Trude Sarpsborg	1100	17	Ludvigsen Melvin Lillehammer	1724	49
Johanssen Tom J OSS	1903	58	Kumle Svein E Sarpsborg	1797	79	Lund Jan Erik Risør	1804	62
Johnsen Gunnar Tromsø	2249	193	Kvalvik Berre Narvik	1054	23	Lund Karl H Kongsgård	1978	118
Johnsen Henry Tromsø	1795	37	Kvassheim Rolf H Ski	1983	368	Lund Lars Henrik Moss	1846	58
Johnsen Jan H Tønsberg	1800	46	Kvassheim Rune Ski	1315	78	Lund Petter Stabekk	1633	19
Johnsen John K OSS	1729	91	Kvelven Eivind ASKO	1799	78	Lund Roger Narvik	1722	29
Johnsen Karl Gjøvik	1422	11	Kvernadal Leif Stjernen	1670	167	Lundal Sverre Tandrasjakk	1392	10
Johnsen Svein Harald Tromsø	1859	105	Kvernvald Oddmund ASKO	1593	52	Lundblad Per Bjørn Stabekk	1506	77
Johnsen Øystein Stabekk	2029	333	Kvikstad Jarl Tromsø	1810	57	Lundby Finn Eidsvoll	1580	41
Jonassen Reidar Myrvoll	1731	22	Kvile Odd M Eidsvoll	1772	51	Lunde Arne Lillehammer	1962	172
Jordan Eddy Asker	1573	53	Kvinge Asta Stjernen	1111	55	Lunde John Skien	1235	10
Joul Kjell Stjernen	1757	205	Kvitrud Arne Arbeidernes	1965	47	Lunde Sigmund Sarpsborg	1058	10
Jystad Asmund Arbeidernes	1438	65			Lunder Gunnar Jevnaker og L	1404	12	
Jørgensen Asle Stjernen	1704	26			Luther Harry Inge Harstad	1677	26	
Jørgensen Dag Våler	1118	12			Lyngeidal Inge Øksfjord	1134	10	
Jørgensen Øyvind Fredrikstad	1307	10			Lyngeidal Odd Øksfjord	1030	18	
K					Lyngeidal Odd Øksfjord	1603	22	
Kalkenberg Egil Mo	1878	19	Lade Hallvard Strømmen	1657	16	Lynghus Knut Steinkjer	1419	65
Kalkenberg Inge Mo	1836	11	Laksforsmo Nils Grane	1443	21	Lånd Tor Namsos	1820	15
Kalset Tore Kristiansund	1878	23	Landro Martin Surnadal	1502	16	Løberg Odd Hamar	1338	17
Karlset Arvid Vadsø	1379	45	Langhus Øyvind I Østfold	1521	42	Lodemel Anders Trondhjem	1817	34
Karslien Gunnar Bergen	1492	62	Langseth Kristian Eidsvoll	1305	23	Laken Knut Ove Bergen	2163	125
Karslien Herfinn Eidsvoll	1604	185	Langsrød Asbjørn Konnerud	1449	61	Løken Olav I Østfold	1425	23
Karslien Rolf B Vardo	1395	17	Larsen Anker Sture Skien	1105	10	Løken Terje Nordstrand	1500	68
Karslien Sven Th 1911	1880	82	Larsen Arild Lillehammer	2069	199	Lokketangen Arne ASKO	1177	20
Karslien Tor Arne Narvik	1516	49	Larsen Arne Kirkenes	1179	35	Løkseth Eldar Narvik	1263	17
Karlsson Karl Einar Caissa	1769	72	Larsen Arne O Narvik	1754	45	Løtevit Tormod OSS	1234	15
Karlistad Kjell M Hammerfest	1333	24	Larsen Arne Ø Narvik	1505	49	Løvaas Tore H Arbeidernes	1736	45
Karlistad Nordal Asker	1509	26	Larsen Asbjørn Bodø	1751	20	Løvåsdal Sigmund Asker	1795	120
Kiberg Dag E Bodo	1128	10	Larsen Dag Henning Stjernen	1651	118	Løwig Eivind Stabekk	1656	37
Kirkebø Bernt Stjernen	1539	17	Larsen Erik Bergen	1524	11			
Kirkesola Gitle Kristiansand	1398	11	Larsen Frédrik A Arbeidernes	1874	162			
Kiss Lajos Harstad	1454	34	Larsen Gunnar OSS	1883	97			
Kjekken Jøns Rasmusson ASKO	2024	156	Larsen Jan I Østfold	1019	11			
Kjelstrup Jacob Stjernen	1761	64	Larsen Karl Arthur Kirkenes	1793	89			
Kjelstrup-Olsen Arthur ASKO	2077	150	Larsen Kjell Tromsø	1536	13			
Kjelsaas Per M Sjakkameratene	1431	29	Larsen Kristian Strømmen	1582	51			
Kjenn Kristian Moss	1511	50	Larsen Kristian Konnerud	1638	34			
Kjenstad Kristian Brønnysund	1718	13	Larsen Lars Viktor Konnerud	1468	34			
Kjærperud Einar Caissa	1836	65	Larsen Olaf Fredrikstad	1234	55			
Kjølberg Lars Stjernen	2183	232	Larsen Roald Gandal	2080	19			
Kjønsvik Erik Arbeidernes	1730	27	Larsen Stig-Børge Bergen	1576	68			
Kjørlaug Per Flø	1926	103	Larsen Terje W Tromsø	1933	48			
Klavestad Gunnar Halden	1823	76	Lauvsnes Arild Henna	1759	28			
Kleppe Einar Stavanger	1734	39	Lauvsnes Roald Stavanger	1221	29			
Kleppe Roald Gjøvik	1839	37	Larsen Ulf Erik Kirkenes	1695	78			
Kleppe Øystein Gjøvik	1127	11	Laugaland Jostein Sandnes	1731	31			
Klette Anders OSS	2036	155	Lauritsen Thor Halden	1399	18			
Klevenberg Bjørne Ski	1965	61	Lauritsen Thor Halden	1793	24			
Klingen Mary Stjernen	1667	161	Lauritsen Øyvind Stabekk	1535	21			
Klingen Arnold Hamar	1758	28	Lauvsnes Einar Risør	2011	110			
Klokernes Frode Flø	1790	95	Lauvsnes Roald Stavanger	1700	30			
Klyve Nils Bergen	1661	60	Lauvås Dag Langensund	1936	49			
Klæboe Harald Bergen	1939	150	Lauvås Trond OSS	1082	26			
Knardahl Dag Skjønne	1465	22	Lein Kåre Mo	1818	11			
Knudsens John Sjakkameratene	1949	48	Leistad Tormod Våler	1104	17			
Knutsen Leif Narvik	1741	28	Lepperød Ole Stjernen	1886	136			
Knutsen Stig Bode	1128	10	Lerstad Bjørn Drammen	1960	153			
			Lier Aage Strømmen	2015	81			

HVOR
FØDES SJAKKFOLK ?

RØDTVEDT
SUPER A/S

HVOR
SJAKKFOLK FØDES

SANDASVEIEN 8 – OSLO 9
TELEFON 25 30 72

*Et hestehode
foran—*

**VINKEL
SKO**
MAJORSTUKRYSETT
OSLO

MATHUSET

**Uventede gjester?
Ta-Hjem
MENY**

Ring

LAMBERTSETER SENTRUM

Methi Steinar Vadø	1063	10	Nordby Oluf Narvik	1449	48	Plukkerud Trygve Lillehammer	2004	120
Meyer Annelise Arbeidernes	1664	27	Nordbye Per ASKO	1287	12	Polo Joss H Bergen	1698	81
Meyer Gerhard Arbeidernes	2000	90	Nordeng Egil Tandrasjakk	1538	10	Pouassen Steinar Våler	1857	172
Meyer Smith Bergen	1077	11	Nordeng Reidar Halden	1777	83	Poulsson Eivind Volda	2402	219
Michelsen Bjørn Sjakkameratene	1309	39	Nordheim Odd Moss	1749	119	Prathus Toralf Nordstrand	1986	69
Michelsen Rudolf OSS	1589	197	Nordstrand Gisle Narvik	1710	44	Pøyhönen Heimo O OSS	1736	69
Michelsen Svein Hinna	2111	107	Nordstrøm Leif Loten	1744	24	Pålshaugen Asbjørn Gjøvik	1543	17
Michelsen Øyvind Hinna	1743	60	Nordveit Bjarne Kirkenes	1429	26			
Mickelson Egil R Stange	1540	49	Nordvi Stein Løten	1596	10			
Midtvåge Rolf Sarpsborg	1475	46	Nordvåg Dag Narvik	1104	22			
Mikaelsen Magen Mosjøen	1654	18	Nordvåg Terje Narvik	1455	60			
Mikkelsen Einar Drammen	1723	64	Normann Sverre Aa Stjernen	1627	88			
Mikkelsen Ingarv Trondhjems	1330	21	Nundal Arne Gjøvik	1912	40			
Mikkelsen Jan Terje Bergen	1609	28	Nurmi Timo ASKO	2011	69			
Minge Bjørn Sarpsborg	1791	63	Nyberg Kjell Fredrikstad	1493	12			
Mo Hans Stabekk	1530	20	Nyborg Bjørn Lillehammer	1580	34			
Moberg Reidar Sørum	1358	16	Nyborg Odd Tandra	1466	10	Rambo Jan-Bjarne Harstad	1807	36
Moe Asbjørn Molde	1749	25	Nyborg Rolf Konnerud	1690	84	Rangay Helge Ski	1699	62
Moe Gunnar Tønsberg	1897	95	Nybo Årne Stavanger	1914	22	Rangay Tormod Sarpsborg	1600	37
Moe Jonas Trondhjems	1567	86	Nyen Torbjorn Asker	1477	195	Ranner Lars E Eidsvold	1002	12
Moe Rudolf Skli	1664	55	Nygaard Eddy Stjernen	1989	100	Rasmussen Bjørn T Stabekk	1757	30
Moen Arild Konnerud	1830	88	Nygaard Ivar Sørum	1614	20	Rasmussen Roald Sarum	1549	61
Moen Harald Sørum	1540	42	Nygaard Kaare Tromsø	1626	36	Rasmussen Rolf Kongsborg	1686	31
Moen Knut Risør	1514	10	Nygård Tore Stjernen	1892	117	Reberg Jan O Ski	1155	19
Moen Ole Chr OSS	2206	263	Nygård Tore Stjernen	1383	39	Reid Jon ASKO	1899	167
Mohn Carl Sjakkameratene	1754	39	Nyheim Anders Stjernen	1538	99	Rein Johannes Bergen	1774	42
Molin Aldo Tandrasjakk	1309	10	Nyheim Kjell A Stjernen	1856	50	Rekdal Ole-Bjørn Grimstad	1735	38
Molnes Martin Strommen	1772	60	Nyheim Reidar Grane	1592	13	Renjo Egil Strømmen	1474	59
Moltebergs Kjell Myrvoll	1739	47	Nylund Kjetil Hinna	1536	15	Renjo Glenn Vidar Stjernen	1134	60
Monge Ragnvald Gåndahl	1654	21	Noding Dag O Stjernen	1594	101	Renremmo Odd Hamar	2037	98
Mongstad Atle Molde	1444	31	Norstenes Karl Stjernen	1794	23	Rindalsholt Per-Arne Fratt	1799	90
Monhof Jürgen Asker	1565	54	Nørve Sjur Harstad	2092	81	Ringstad Kjell Sjakkameratene	1549	44
Monsen Lars Th Stjernen	1405	42			Rishovd Svein ASKO	1980	119	
Monsen Magnus Sandnes	1909	60			Ristesund Odd OSS	1797	321	
Morset Peder Asker	1551	28			Risvaag Paul Hammerfest	1305	23	
Mortensen John Meråker	1667	21			Rivedal Egil Flore	1739	21	
Mosling Monty Sarpsborg	1533	39			Roald Sjur Nordstrand	1487	53	
Motland Jan Ove Hinna	1657	18			Roldalsteth Bjørnjan Trondhjem	1617	13	
Müller Øivind ASKO	1794	27			Rob Tom Hinna	1760	38	
Mundal Arnold ASKO	2035	211			Robertsen Jens R Bodø	1562	30	
Myhra Henry Tandrasjakk	1651	10			Robertsen Jonny Mo	1704	20	
Myhra Tor Olaf Arbeidernes	1661	51			Robertsen Yngve Trondhjem	1641	38	
Myrvold Stein Stjernen	1848	92			Rognes Sven E ASKO	2060	91	
Myrvold Erling Asker	1679	31			Rojahn Dag Kirkenes	1475	11	
Myrvold Rune Tandrasjakk	1136	72			Rolien Terje Arbeidernes	1814	40	
Myskja Asgeir Stavanger	1699	20			Rongved Pål Sjakkameratene	1621	34	
Mæhlum Ola Lillehammer	1640	17			Rosanoff Victor Varde	1479	16	
Møller Jon Stavanger	1611	61			Rosen Gunnar Bergen	1527	24	
Nabseth Cato Elverum	1960	71			Rosenberg Cato Sandnes	1733	31	
Nagell Leif Ski	1530	19			Roseth Kjell Stabekk	1514	32	
Nagy Istvan Stjernen	1473	58			Roverud Thor Caissa	1786	53	
Nalum Trygve Caissa	1966	65			Rustad Reidar Sjakkameratene	1315	26	
Napetov Petko OSS	1990	207			Ruud Hans Kr ASKO	1236	19	
Narverud Ulf ASKO	1876	33			Ruud Karl Stjernen	1256	77	
Narvåland Runar Sjakkameratene	1689	72			Rygge Arild Ski	1226	20	
Natskår Alf Stavanger	1913	51			Røed Steinar Stavanger	1571	18	
Nerland Ole Molde	1660	28			Røen Edv Meråker	1661	21	
Nesheim Geir ASKO	1738	84			Røhne Jørgen Loten	1593	10	
Netland Magnus Kongsborg	1810	46			Rønning Knut Sjakkameratene	1970	106	
Nielsen Ronny Bergen	1776	44			Rørosjord Jon A Stavanger	1794	55	
Nikolaissen Bjørn Loten	1442	15			Rørtstad Audun Volda	1743	16	
Nikolaissen Jan Mosjøen	1813	11			Rørvik Arne Tempa	1415	26	
Nikolalassen Konrad Narvik	1410	52			Røst Asmund Tromsø	1716	40	
Nikolalassen Age Lillehammer	1828	59			Røstad Rolf Asker	1933	82	
Nikolalassen Vegbjørn Loten	1506	29			Røstby John I Narvik	1198	23	
Nilsen Harald Kirkenes	1569	66			Røste Odd S ASKO	1799	29	
Nilsen Helmer Konnerud	1603	71			Røtvold Trygve Kirkenes	1569	81	
Nilsen Ingvard Kirkenes	1517	33						
Nilsen John Narvik	1331	32						
Nilsen Kjell Fredrikstad	1581	14						
Nilsen Kjell OSS	1999	182						
Nilsen Kjell Sarpsborg	1691	59						
Nilsen Moritz Stjernen	1160	46						
Nilsen Morten S Stjernen	1321	19						
Nilsen Odd V Narvik	1240	42						
Nilsen Svein E Kristiansand	1517	21						
Nilsen Søren Sarpsborg	1678	82						
Nilsen Torger Narvik	1539	10						
Nilsen Trond A Hamar	2121	147						
Nilsen Tor Vadsø	1819	85						
Nilson Bjørn Lund Caissa	1721	102						
Nimki Ibvbjørn Tromsø	1873	98						
Nordal Sven Sjakkameratene	1780	104						
Nordal Truls Flora	2111	122						
Nordanger Asbjørn Bergen	1860	65						
Nordbotten A Floro	1781	15						
Nordby Bernt Fredrikstad	2120	90						

N

Nabseth Cato Elverum	1960	71	Odde Eilif Kristiansund	1840	62	
Nagell Leif Ski	1530	19	Ørstad Per Fredrikstad	2208	225	
Nagy Istvan Stjernen	1473	58	Olfas Sigurd OSS	1633	17	
Nalum Trygve Caissa	1966	65	Olernes Harald Vadø	1564	30	
Napetov Petko OSS	1990	207	Olernes Lars A Vadsø	1423	16	
Narverud Ulf ASKO	1876	33	Olsen Bjørn E Stjernen	1573	50	
Narvåland Runar Sjakkameratene	1689	72	Olsen Fritz Narvik	1246	14	
Natskår Alf Stavanger	1913	51	Olsen Geir Meum Moss	1726	40	
Nerland Ole Molde	1660	28	Olsen Hans L Grane	1487	15	
Nesheim Geir ASKO	1738	84	Olsen Henning Loten	1716	24	
Netland Magnus Kongsborg	1810	46	Olsen Jan Kirkenes	1319	44	
Nielsen Ronny Bergen	1776	44	Olsen Kaare Lillehammer	1782	70	
Nikolaissen Bjørn Loten	1442	15	Olsen Magnus T Brønnøysund	1949	17	
Nikolaissen Jan Mosjøen	1813	11	Olsen Olaf Haakon 1911	1817	144	
Nikolalassen Konrad Narvik	1410	52	Ormåsen Odd H Samar	1916	65	
Nikolalassen Vegbjørn Loten	1828	59	Orseth Dag Bergen	2179	143	
Nilsen Helmer Konnerud	1603	71	Osmundsen Hugo Stavanger	1832	30	
Nilsen Ingvard Kirkenes	1517	33	Otterlei Olav Bergen	1811	76	
Nilsen John Narvik	1331	32	Ower Birger Strømmen	1793	78	
Nilsen Kjell Fredrikstad	1581	14				
Nilsen Kjell OSS	1999	182				
Nilsen Kjell Sarpsborg	1691	59				
Nilsen Moritz Stjernen	1160	46				
Nilsen Morten S Stjernen	1321	19				
Nilsen Odd V Narvik	1240	42				
Nilsen Svein E Kristiansand	1517	21				
Nilsen Søren Sarpsborg	1678	82				
Nilsen Torger Narvik	1539	10				
Nilsen Trond A Hamar	2121	147				
Nilsen Tor Vadsø	1819	85				
Nilson Bjørn Lund Caissa	1721	102				
Nimki Ibvbjørn Tromsø	1873	98				
Nordal Sven Sjakkameratene	1780	104				
Nordal Truls Flora	2111	122				
Nordanger Asbjørn Bergen	1860	65				
Nordbotten A Floro	1781	15				
Nordby Bernt Fredrikstad	2120	90				

Q

Plukkerud Trygve Lillehammer	2004	120
Polo Joss H Bergen	1698	81
Poasøen Stein Våler	1857	172
Poulsson Eivind Volda	2402	219
Prathus Toralf Nordstrand	1986	69
Pøyhönen Heimo O OSS	1736	69
Pålshaugen Asbjørn Gjøvik	1543	17
R		
Rambo Jan-Bjarne Harstad	1807	36
Rangay Helge Ski	1699	62
Rangay Tormod Sarpsborg	1600	37
Ranner Lars E Eidsvold	1002	12
Rasmussen Bjørn T Stabekk	1757	30
Rasmussen Roald Sarum	1549	61
Rasmussen Rolf Kongsborg	1686	31
Reberg Jan O Ski	1155	19
Reid Jon ASKO	1899	167
Rein Johannes Bergen	1774	42
Rekdal Ole-Bjørn Grimstad	1735	38
Reneseth Odd OSS	1797	321
Risaaga Paul Hammerfest	1305	23
Ristedal Egil Flore	1739	21
Roald Sjur Nordstrand	1487	53
Roldalsteth Bjørnjan Trondhjem	1617	13
Rob Tom Hinna	1760	38
Robertsen Jens R Bodø	1562	30
Robertsen Jonny Mo	1704	20
Robertsen Yngve Trondhjem	1641	38
Rognes Sven E ASKO	2060	91
Rojahn Dag Kirkenes	1475	11
Rolien Terje Arbeidernes	1814	40
Rongved Pål Sjakkameratene	1621	34
Rosanoff Victor Varde	1479	16
Rosen Gunnar Bergen	1527	24
Rosenberg Cato Sandnes	1733	31
Roseth Kjell Stabekk	1514	32
Roverud Thor Caissa	1786	53
Røstad Reidar Sjakkameratene	1315	26
Ruud Hans Kr ASKO	1236	19
Ruud Karl Stjernen	1256	77
Rygge Arild Ski	1226	20
Røed Steinar Stavanger	1571	18
Røen Edv Meråker	1661	21
Røhne Jørgen Loten	1593	10
Rønning Knut Sjakkameratene	1970	106
Rørosjord Jon A Stavanger	1794	55
Rørtstad Audun Volda	1743	16
Rørvik Arne Tempa		

Hat trick av Helmers?

Det stunder til ny landsturnering. Med et så attraktivt spille- og feriested som Risør som arrangerer, er det ikke underlig at deltagertallet blir høyt. For øyeblikket er tallet ca. 370, tett oppunder rekorden fra 1974. Kanskje faller den?

En annen rekord kan Knut Helmers følle. Aldri har noen vunnet tre norgesmesterskap på rad (bortsett fra i kvinneklassen), selv ikke Olaf Barda, som tok ses mesterskap. Helmers er de siste to års mester, og påmeldt igjen. For første gang er han favoritt. Vi kan vanskelig tenke oss andre enn Ragnar Hoen av de påmeldte som kan stikke kjepper i hijulene, og også han kan få problemer med tempoet.

Mesterklassens elitegruppe består av: Magne Følling, Arne Vinje Gulbrandsen, Einar Hatlebakk, Bjørn Heggheim, Thomas Heiberg, Knut J. Helmers, Ragnar Hoen, Erling Kristiansen, Øystein Sande, Bjørn Tiller, Morten Trolldal og Jarl H. Ulrichsen.

1. res: Tor Kristiansen
2. res: Helge Gundersen

Elitegruppen spiller dermed 11 runder Berger, mot de andre klassenes 9. Elitespillerne starter fredag 7/7 kl. 17.30 med opprop kl. 16.30. 2. runde går lørdag kl. 9-14. Spillested: Id-

rettsbygget, Risør.

Mester kandidat gruppen er i skrivende stund litt usikker, men skal bestå av 16 spillere i 9 runder Monrad.

For de impliserte er naturligvis alle klasser like spennende, men Junior A tegner til å bli ekstra interessant i år. Selv om det ikke har vært satset tilstrekkelig på juniorfronten, begynner skolesjakkene å gi resultater når det gjelder bredden i toppen.

NsB kommer som vanlig med "spesialnummer" om NM. Ta gjerne kontakt med redaksjonen alt i Risør, om du har noen "tips".

Litt praktisk:

- NSF's kongress starter i Risør Rådhus lørdag kl. 15.00.
- Ssekretariatet holder til i Risør skole, like ved spillelokalet. Alle møter der for å bekrefte ankomst.
- Siste frist er søndag kl. 11.00
- Offisiell åpning skjer kl. 13.00, og partiene skal være i gang kl. 13.15.
- Lynturneringa spilles søndag 16. juli, etter at mesterskapet er over.
- "Sjakk-utsalget" har stor salgsstand fra tirsdag kl. 13.00. Hittil mest gedigne utvalg i litteratur. Dessuten brett, brikker, klokker.
- Nyhet: Fin samleperm til Norsk sjakkbok koster kr. 18 + porto. Introduksjonstilbud under NM: kr. 15!
- Nyhet: MEDLEMSKORT i Sjakkens Venner selges under NM. Kun kr. 50.

Lykke til!

Weierød Reidar Horten	1978 100	Waage Terje Stjernen	1485 31	Øyan Bård Asle Stjernen	1554 23
Westerby Fred I Østfold	1855 168			Øye Olav Nordstrand	1697 68
Wethagen Arild Drammen	1826 82				
Westvang Tore Sjakkameratene	1138 11				
Westvig Olav Bodo	1472 23				
Wicklund-Hansen Gunnar Bergen	1846 51				
Widding Ada Arbeidernes	1466 41				
Widnes John E Bodø	1653 24				
Widnes Olaf Bodo	1711 40				
Wie Harold Mo	1945 12				
Wiedenkeller Michael Elverum	2181 46				
Wiesener Trond Tromsø	1414 22				
Wieseng Jon A Stjernen	1025 24				
Widerhaug John Sjakkameratene	1358 23				
Widstrand Knut Konnerud	1912 46				
Wiholm Kjell Tandrasjakk	1657 19				
Wingsternes Per Mosjoen	1654 23				
Witzoe Karl Arne Narvik	1020 21				
Wold Olav Vadso	1627 22				
Wold Oluf Tandrasjakk	1329 19				
Wold Øyvind Gjovik	1363 16				
Wolden Knut Ski	1113 20				
Wolter Alf Sarø	1077 37				
Warstad Leif E Strommen	1352 68				
Warstad Magnus Strommen	1346 58				
Warstad Sigurd Brønnysund	1819 10				
Warum Tor Grane	1897 16				
Wågan Kjell Bergen	1859 74				

Turnerings-informasjon

Scandinavia Grand Prix - Ibsen Jubilee 1978. Spilles i Skienshallen, Skien.
I) Åpen turnering 4-9/8, 9 r. Nordisk Monrad, 40 tr./2 timer, så 20 tr. i timen. Startavgift kr. 200. Ved minst 100 deltagere er premiefondet satt til ca. kr. 30.000!! Premierung også til de beste i ratinggruppene 1930 - 2029, 1680 - 1929 og under 1680. NGP.
II) Åpen week-end turnering 4-6/8, 40 tr./1½ time, så 16 tr./30 min. Startavgift kr. 80. NGP.
III) Scandinavia Kadet Grand Prix, åpen for alle født 1961 og senere. 4-6/8, 6 r. Monrad. Alderspremierung: Under 10 år, 10-11, 12-13, 14-15 og 16-17 år. Dessut premie til beste 3-manns lag fra samme klubb/skole. For nærmere opplysninger se egen innbydelse som er sendt alle klubber.

Gausdal Cup, 12-13 august, 7 r. Monrad, 30 minutter pr. spiller og parti. Startavgift kr. 50, jun. kr. 30. Pensjonspris på Gausdal Høyfjellshotel på dobbeltrom kr. 110 (i forbindelse med turneringslederkurs). Ønsker man å følge med i GCI, oppnås samme pris fram til 18. august. Påmelding til NSF. NGP.

Gausdal Chess International, 11-18/8. NB! Feil dato i forrige nr. Invitasjonsturnering, kvalifiserende for GM og IM-titel.

Jarleslaget, spilles i Trondheim 19-20 august. Hurtigsjakk. NGP.

Nevra-turneringen, 22-24/9 på Nevra Høyfjellshotel, Lillehammer. 7 r. Monrad, 45 minutters partier, klasse M, 1 og 2. Pensjonspris kr. 320 (to døgn). Startavg. kr. 60. Lynsjakken fredag aften tar til kl. 19.00. Påmelding til Kaare Olsen, H. Håkonsonsv. 13, 2600 Lillehammer.

Det åpne Nordlandsmesterskapet, 22-24 sept. 6 r. Monrad, 40 tr. på 1½ time osv. Teller i NGP 1978/79. Påmelding til Ivar Brede Lie, 8680 Tøfors.

Kalottturneringa, Hammerfest, er terminfestet til 20-22. oktober. Detaljer i senere nummer. NGP.

Elverum Grand Prix, spilles på Elverum i november. NGP.

UTLYSING AV NORGE'S GRAND PRIX 1978/79

Tellende er de av Norges Sjakkforbund approberte ÅPNE turneringer i tidsrommet 1. august 1978 til 1. juli 1979:

A: ELOBERETTIGEDE, dvs. minste betenkningstid 40 trekk på 1½ time deretter 20 trekk på 30 minutter, og minimum 6 runder.

B: HURTIGSJAKKTURNINGER, minimum 20 minutters partier, og minst 6 runder.

POENGSKALA: a) "Det åpne NM 1979" og "Scandinavia Grand Prix - Ibsen Jubilee 1978": 1. 25p 2. 20p 3. 17p 4. 15p 5. 14p osv. ned til 18. 1p.

b) Eloberettigede: 1. 17p 2. 13p 3. 10p 4. 8p 5. 6p 5p osv. til 10. 1p.

c) "Det åpne NM i hurtigsjakk 1979": 1. 10p 2. 7p 3. 5p 4. 4p 5. 3p 6. 2p 7. 1p.

d) Hurtigsjakkturneringer: 1. 5p 2. 3p 3. 2p 4. 1p.

PREMIERING: 1. kr. 5000 2. 3000 3. 1500 4. 1000 5. 500 6-10. Sjakk litteratur for kr. 400 til kr. 200. Vinneren vil også bli tildelt Grand Prix-Trofeet for 1979. Premier også til de fem beste juniorer (pr. 1/7-1979), trofe + gavekort.

TELLENDE ER ens fem beste Eloberettigede turneringer og ens tre beste hurtigsjakkturneringer. For å komme i betrakning ved sammenlagtpremieringen må en ha deltatt i minst tre av turneringene. Ved poenglikhet avgjør antall 1.plasser, deretter antall 2. plasser osv.

I NSB's turneringsinformasjon er tellende turneringer merket "NGP".

ARRANGØRENE skal betale en avgift til Norges Sjakkforbund slik: Eloberettigede, kr. 10 for seniorer og kr. 5 for juniorer (Eloavgifta kommer naturligvis i tillegg). Hurtigsjakkturneringer, kr. 5 for seniorer og kr. 3 for juniorer.

KLUBBER OG KRETSER som er interessert i å arrangere en Grand Prix turnering må ta kontakt med Norges Sjakkforbund så raskt som mulig. Søknad om approbasjon må være sendt NSF senest 6 uker før turneringen skal finne sted.

Se også om terminliste side 28. Den som kommer først til mølla...

DU BLIR LETT "SJAKK-MATT"
NÅR DU SER
VÅRT ENORME UTVALG
I
REISER

SLÅ FØLGE MED

WINGE
REISEBUREAU
STORGATEN 20 - TØNSBERG
TELEFON 033 - 11 638